

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (1269) 1974 GEGUZES - MAY 30

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Sklaidytis ar telktis?

Karo audrų pagriebti, likome išblokšti iš gimtosios Lietuvos į plačiuosius vandenis. Audros nurimo, bet mūsų bloškimas nepasibaigė. Visi jautėme, kad kažkokia išcentrinė jėga verčia mus sklaidytis plačiajame pasaulyje. Populiarusis šūkis emigruoti užjūrą "kompaktine mase" nebuvo įmanomas įgyvendinti — emigravo žmonės ten, kur galėjo. Dėlto išsisklaidymas buvo labai didelis. Vieni vyko Australijon, kiti S. Amerikon, treči — P. Amerikon, ketvirti pasiliko Europoje. Vieniems teko apsigyventi miestuose, kur jau egzistavo senųjų išeivių kolonijos, kitiems reikėjo kurtis vietovėse, kur visai lietuvių nebuvo. Tie dešimtys tūkstančių tautiečių tirpė ištirpo plačiuose vandenyse ir pradžioje atrodė, kad jie niekad nebesusitelks į didesnius vienetus. Tai buvo didžiojo mūsų tautos išlaikymo metai. Tokioje grėsmėje laikas svajoti apie organizavimą naujos Lietuvos kur nors apytuščiame žemės plote. Idėja pasirodė žavi, bet nereali. Daug realesnė mintis buvo telktis didesniuose pramonės miestuose, kur yra daugiau darbų, ir kurti lietuviškas bendruomenes. Nors nebuvo organizacinės viršūnės, vadovaujančios tokių telkinių organizavimui, tautiečiai, atlikę pirmųjų metų įsipareigojimus, savaimingai važiuojo į didmiesčius ir čia, susiradę darbus, ėmė kurti visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą. Atsirado visos būtinosios institucijos, susidarė pakankamos sąlygos bendruomeniniam gyvenimui, pajėgiam tautiečiams lietuviškąsias tradicijas. Tuo būdu pradinis išbloskimas buvo bent iš dalies nugalėtas.

Po ketvirčio šimtmečio ramesnio gyvenimo vėl kyla išsiblaškymo bei išsisklaidymo grėsmė. Dalis tautiečių, pasiekę augstesnę ekonominę lygį, ėmė keltis į priemiesčius ir palengva tolti nuo lietuviškų centrų. Kiti liko palietti besikeičiančių miestų proceso, ypač JAV-se. Į miestų centrų ėmė veržtis juodieji, o buvę gyventojai jautėsi priversti trauktis į priemiesčius ir palikti savo centrus. Pastaruoju metu prisidėjo ir dar vienas reiškinys — iš miestų ėmė keltis pensininkai. Sulaukę vyresnio amžiaus, jie panoro ramesnių sąlygų ir lengvesnio klimato. Dėlto vieni jų pradėjo keltis į ūkius, toli už miesto, kiti kurtis šiltųjų kraštų vasarvietėse, treči pasitenkino ramesnės aplinkos priemiesčiais. Visas šis procesas jau ima atsiliepti į mūsų didžiųjų kolonijų institucijų ir organizacijų gyvenimą. Ilgainiui, likusios be pakankamos atramos, jos gerokai susilpnės arba visai išnyks. Lietuvių statytos patalpos, salės, šventovės neišvengiamai pereis į kitataučių rankas, nors lietuvių skaičius dar bus pakankamas joms išlaikyti. Ir tai gali įvykti vien dėl lietuvių individualinio savanaudiškumo. Kai tautiečiai nepalpo bendrųjų lietuviškojo gyvenimo reikalių ir kuriasi ten, kur tik jam maloniau, silpnina bendruomeninį gyvenimą. Tuo atveju jis pasinėša ne telkimosi, o sklaidymosi linkme, kuri mums, kaip tautai, dargi kovojančiai už laisvę bei nepriklausomybę, yra prąžtinga. Išsisklaidyti po ketvirčio šimtmečio bendruomeninio gyvenimo reikėtų didelį savanaudiškumą, bet menką tautinį sąmoningumą.

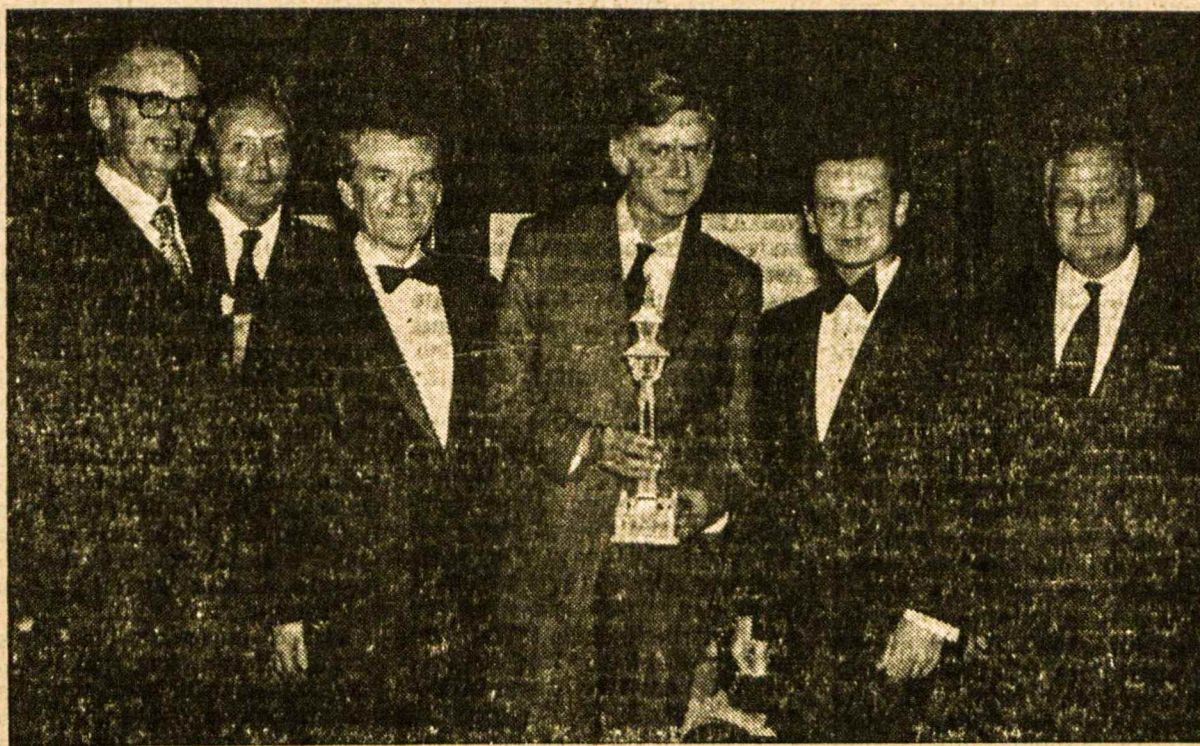
Minėdami gausias įsikūrimo sukaiktis, linkėdami vieni kitiems sėkmingos ateities, neužmirškime, kad gražių ligšiolinių laimėjimų pasiekim eidami ne sklaidymosi, o telkimosi linkme. Pastaroji bus dar svarbesnė ateityje. Jeigu ji vyraus ir jeigu mūsų tautiečiai bus pakankamai sąmoningi, lietuviškasis mūsų gyvenimas gali būti labai ilgas. Tokia galimybė ypač padidėjo pastaraisiais metais, kai JAV-se ir ypač Kanadoje liko paskleista daugiakultūrinė politika, sudaranti labai palankią atmosferą etninių bendruomenių išlikimui. Ir jei mes, lietuviai, išnyksime Kanadoje kaip bendruomenė, būsimė tikrai patys kalti. Paprastai dėl nutautėjimo praeityje esame linkę kaltinti kitus, bet savo minkštomu neдрistame pastebėti. Šiuo atveju turėkime drąsos pažvelgti esamai tikrovei į akis ir pastebėti, kad lietuviškajam gyvenimui čia daugiausia kenkia ne kitataučiai, o mes patys. Dabar yra pats laikas susiorientuoti ir pastebėti, kad sklaidymosi linkmė mums yra žalinga. Prasidėjusį sklaidymosi procesą turime atsverti sustiprinta telkimosi linkme. Dėlto džiugu pastebėti, kad jau yra ir konkrečių ketinimų senatvėje apsigyventi didesniuose lietuvių centruose. Šia linkme turėtų orientuotis ir jaunimas. Baigę mokslus ar pasirodę kuriai profesijai, mūsų jaunieji tesirenka vietoves, kur yra lietuvių ir kur jie galėtų prisidėti prie bendruomeninio gyvenimo. Pasilikę individualioje izoliacijoje ne tik jie patys žūs lietuvių, bet sunyks ir bendruomeninis lietuvių gyvenimas. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

VIENA OFICIALI KALBA

Kvebeko švietimo ministras F. Cloutier provinciniam parlamentui pateikė įstatymo projektą, kuris vienintelė oficiali kalba šioje provincijoje padarytų prancūzų kalbą. Visi dokumentai būtų skelbiami tik prancūzų kalba, tačiau galėtų turėti anglišką vertimą. Jie būtų ir būtu laikomi tik vertimais. Didžiausia problema sudaro švietimo reikalai. Pagal naujojo įstatymo projektą dėstomoji kalba mokyklose būtų prancūzų, o vietinės vadybos angli kalbą įsileistų tik tokiais atvejais, kai yra pakankamai ja mokinčių vaikų. Naujasis įstatymas taipgi siūlo sudaryti prancūzų kalbos tarybą prižiūrėti šios kalbos grynumui. Premjeras R. Bourassa teigia, kad įstatymas bus pakankamai lankstus ir nedarys skriaudos angli kalbai. Daug kas mano, kad jis prieštarauja dvikalbės Kanados idėjai, grindžiamai dviem oficialiom kalbomis — angli ir prancūzų. Kvebeko provincija dabar turi 6 milijonus gyventojų, kurių 20% nėra prancūzų kilmės. Naujojo įstatymo premjeras R. Bourassa, matyt, norėjo nutildyti separatistinę Kvebeko partiją, bet ji įstatymo projektui nepri-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Otavos Lietuvių Savaitėje dalyvavo ir visa eilė kitataučių svečių — kaip kalbėtojai arba stebėtojai. Iš kairės: J. Danys, KLB krašto tarybos narys, dr. E. Parups, latvių bendruomenės krašto tarybos narys, W. Pent, esų bendruomenės kr. tarybos narys, senatorius A. Thompson — pagrindinis atidarymo iškilmės kalbėtojas su įteiktu lietuvišku kryžiumi, V. Priščeponka, KLB Otavos apylinkės pirmininkas, prof. V. Linis, Otavos latvių bendruomenės pirmininkas

Nuotr. I. Gabalio

Lietuvių Savaitė Kanados sostinėje

JUOZAS DANYŠ

Gegužės 13-19 dienomis Otavos lietuviai šventė savo 25 metų organizuoto gyvenimo sukaktį. Savaitę prasidėjo Otavos miesto burmistro Pierre Benoit oficialia deklaracija, kad ši savaitė yra "lietuvių savaitė". Jis deklaracijoje pažymėjo, kad "lietuvių bendruomenė Otavoje yra aktyvi miesto gyvenime", "paskiri asmenys pasireiškia savo sugebėjimais mokslo, technologijos, administracijos, religijos ir švietimo srityse"; "lietuvių bendruomenė savo veikla parasykna Otavos daugiakultūrinę charakterį".

Lietuvių savaitės programoje buvo oficialus atidarymo aktas ir Montrealio ansamblio "Gintaras" uždaras koncertas, lietuviškų pašto ženklų, pinigų, knygų ir liaudies dirbinių paroda, dail. A. Tamošaitienės gobelenų paroda, literatūrinė paskaita prof. B. Mogridge, dail. T. Valiaus paroda, sukaktuvinis banketas su menine programa, Toronto tautinių šokių ansamblio "Gintaras" viešas koncertas ir iškilmingos sukaikties pamaldos.

Oficialus atidarymas

Oficialus Lietuvių Savaitės atidarymas įvyko gegužės 15 d. didžiojo teatro National Arts Centre rūmų puošnioje salėje "Salon". KLB Otavos apylinkės pirm. Viktoras Priščeponka pakvietė adv. Laimą Sveždaite iškilmės pranešėja. Savo pareigą ji labai sklandžiai atliko. Turininga invokacija paskaitė kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas, ilgametis Otavos lietuvių kapelionas.

KLB krašto valdybos pirm. Eugenijus Cuplinskas oficialiai atidarė L. Savaitę. Jis pažymėjo, kad krašto bendruomenės veikla sudaro apylinkių veikla, pasidžiaugė Otavos valdybos ir bendruomenės narių iniciatyva bei dideliu atliktu darbu — surengtu didelio masto mėsiniūmu, kuris supažindins ir platesnius kanadiečių sluoksnius su įvairiais lietuvių kultūros bruožais. Atkreipė dėmesį, kad šalia koncertų ir parodų bus prof. dr. B. Mogridge paskaita apie lietuvių istoriją ir kultūrinis pasireiškimas modernaus vokiečių rašytojo J. Bobrowskio kūryboje.

Apylinkės pirm. V. Priščeponka savo kalboje trumpai apžvelgė lietuvių kūrėjams Otavoje ir jų veiklą per 25 metus. Tik paskiros šeimos įsikūrė Kanados sostinėje iki paskutinio karo. Pokarinės imigracijos metu 1947-49 m. Otavon atvyko beveik 300 vadinamų "domestic" (tarnaičių ar tarnautojų) atlikti savo darbo sutarčių. Staiga atsiradus didesniams skaičiams jaunų, energingų ir gerai išsilavinusių lietuvių, prasidėjo kultūrinė bei organizacinė veikla. Kun. dr. J. Razutis buvo vienas pirmųjų organizatorių ir kapelionų. Deja, naujai atvykusieji turėjo įsieti kates geresnių įsikūrimo sąlygų ir ta pirmoji grupė gana greitai išsiskirstė. Vieniems išvažiavus, kiti atvažiavo, bet bendruomenės narių skaičius liko negausus.

Lietuvių Otavoje, kad ir negausių, yra įvairių profesijų: universiteto profesorių, mokyklų ir gimnazijos mokytojų, inžinierių, administratorių, mokslinių tyrinėtojų, verslininkų. Nors atskiros šventovės neturime, bet lietuviškos pamaldos buvo beveik visą laiką. Sešadieninė mokykla dabar yra įsijungusi į Otavos miesto švietimo vadybos švietimo programą. Dalyvaujama Otavos festivaliuose su savo tautinių šokių grupėmis ar su pakviestais ansambliais iš didesnių centrų. Rengiamos viešos meno parodos. Kanados Lietuvių Bendruomenė yra paauglų keli šimtai knygų valstybinei bibliotekai. Dabar steigiamas skyrius archyvinei medžiagai saugoti valstybiniame archyve.

Senatoriaus kalba

Pagrindinį kalbėtojų senatorių Andrew Thompson pristatė Juozas Danys, KLB tarybos atstovas, pabrėždamas senatoriaus veiklą propaguojant žmogaus teises aplamai ir daugiakultūriškumą Kanadoje. Jis buvo vienas iš rėmėjų surengtų vakarų parlamento rūmuose 1973 ir 1974 m. ir esų pasaulinio kongreso bei festivalio Toronte 1972 m. Senate jis nuo 1967 m. prieš tai buvo Lester Pearsono specialus asistentas nuo 1958 m., Ontario parlamento narys 1959 — 1963 m. ir liberalų partijos veikėjas.

Sveikinimai

Savaitės atidaryme dalyvavo daug kvietusių svečių, jų tarpe valdžios, įstaigų ir organizacijų atstovai. Be sen. Thompson, dalyvavo senatoriai Paul Yuzyk ir C. W. Carter, vietiniai parlamento atstovai W. Baker ir H. Poulin. Žodžių sveikino sen. Yuzyk, Kanados čekų garbės pirm. Ota Hara, Otavos vokiečių tarybos pirm. A. Stickler, Otavos kitų bendruomenių pirmininkai: estų — R. Piirvee, latvių — prof. V. Linis ir ukrainiečių — ponis Woychysyn.

ABU BRAZINSKAI JAU LAISVI

Jiedu paleisti pagal Turkijos vyriausybės amnestijos įstatymą

Zinia apie sūnaus Algirdo paleidimą iš Turkijos kalėjimo Torontą pasiekė gegužės 21 d., kai "T2" numeris buvo ką tik atspausdintas. Telefoniniame pranešime buvo paminėta, kad ir tėvas Pranas tuojau bus paleistas. Sekančią dieną "T2" skaitytas V. M. pranešė per radiją, kad girdėjęs, kad abu Brazinskai paleisti. Gegužės 27 d. gautas ELTOS pranešimas, kuriame žinia patvirtinama ir plačiau išdėstoma paleidimo aplinkybės. Pasak jų, Turkijos respublikos aukštinės sukaikties proga parlamentas priėmė amnestijos įstatymą, kuris ir užbaigė nepaprastai ilgai užtrukusią Brazinskių bylą (nuo 1970 m. spalio 15 d.).

Sitokia bylos užbaiga nerėškia, kad Brazinskai yra amnestuoti kriminaliniai nusikaltėliai. (Nukelta į 9-tą psl.)

Didžiausias organizavimo ir vykdymo darbas buvo atliktas KLB Otavos apylinkės pirmininko Viktoro Priščeponkos, padedant komitetui. Drąsi mintis surengti platesnio masto iškilmes, trunkančias ištisą savaitę, buvo ilgai puoselėta. Sugėbta įtikinti daugiakultūrių reikalų ministrį suteikti pašalpą, kuri įgalintų L. Savaitės surengimą tokiu plačiu mastu. (B. d.)

Pasaulio įvykiai

INDIJOS RADZASTANO DYKUMOSE SUSPROGDINTA ATOMINĖ BOMBA privertė Kanadą sustabdyti sunkiojo vandens, dalių atominiams reaktoriams ir visos atominės technologijos tiekiamą. Užsienio reikalų ministerio M. Sharpo pranešimu, finansinė parama Indijai pernai siekė \$70 milijonų, o šiemet būtų buvusi padidinta iki \$127 milijonų. Dabar ji bus teikiama tik maisto gaminiams ir sieks apie \$57 milijonus. 1956 m. Kolumbo plano rėmuose Indija iš Kanados gavo "Cirrus" tipo mokomąjį atominį reaktorių, kuris buvo įrengtas Trombėje. Vėliau Indijai Kanada parūpino du "RAPP" reaktorus atominėms jėgainėms. Vienas jų jau veikia Radžastane, o antrasis netrukus pradės darbą. Po žemės susprogdinta Indijos atominė bomba savo stiprumu prilygsta amerikiečių bombai, II D. karo pabaigoje sunaikinusiai Hirošimą. Spejama, kad plutonijų šiai bombai pagamino "Cirrus" mokomasis reaktorius Trombėje. Be to, Kanadoje atominę technologiją studijavo apie 100 indiečių, kuriems čia įgytos žinios gerokai palengvino atominės bombos pagaminimą. Nors premjerė I. Gandhi teigia, kad atominis sprogdymas buvo atliktas taikiu tikslu, su tokia mintimi nenori sutikti Indijos kaimynai, ypač Pakistano premjeras Z. A. Bhutto, pasmerkęs Kanadą už atominę paslaugą Indijai. Bombos susprogdinimu Indija įsijungė į didžiųjų valstybių atominį klubą, kurį sudaro J. A. V., Sovietų Sąjunga, Britanija, Prancūzija ir Kinija. Tačiau pinigų švaistymo atominėms bomboms neįmanoma pateisinti, kai Indija neįstengia išmaitinti savo gyventojų ir kai ten žmonės miršta badu. Kanados premjeras P. E. Trudeau nuogustauja, kad Indijos pavyzdžiu gali pasekti ir kitos valstybės, pajėgios atominės bombas pasigaminti. Konkrečiai jis suminėja Kanadą, Izraelį, Australiją, P. Afrikos respubliką. A t r o d o, premjerė I. Gandhi rūpėjo sustiprinti savo asmeninį prestižą. 1968 m. praeito apklaukime duomenys liudija, jog tada trys ketvirtadaliai indiečių norėjo atominės bombos kaip atsvaros prieš komunistinę Kiniją. Sostinės New Delhi gyventojai dabar pabrėžia užsieniečiams, kad Indija atominės bombos dėka susilygino su JAV, Sovietų Sąjunga ir komunistine Kinija. Labai galimas dalykas, premjerė I. Gandhi yra susilaukusi sovietų kompartijos vado L. Brežnevo pritirimo. Lig šiol komunistinė Kinija savo atominį arsenalą buvo nukreipusi į Sovietų Sąjungą, o dabar jai gali tekti didesnį dėmesį skirti ir savo sienai su Indija.

Džiaugiasi laimėjimu Europos Bendrosios Rinkos kraštai džiaugiasi nepriklausomo respublikininko V. G. d'Estaing laimėjimu Prancūzijos prezidento rinkimuose, tačiau ši pergalė tebuvo pasiekta 422.921 balsu dauguma iš bendro 26,3 milijono balsavusiųjų skaičiaus. Socialistų vadui F. Mitterrandui, kurį rėmė komunistai, pakenkė V. Vokietijos kanclerio W. Brandto atsisąstydinimas dėl R. Vokietijos šnipų jo įstaigoje. Si afera prancūzams įrodė, kad komunistais negalima pasitikėti. Naujasis prez. V. G. d'Estaing pusę metų yra dirbęs dėstytoju Montrealio Stanislas kolegijoje, laisvai vartoja angli kalbą. Jis žada stiprinti S. Atlanto Sąjungą, laikydamasis pilnos nepriklausomybės Prancūzijai, kovoti su infliacija, įsieti priemonių Bendrosios Rinkos stagnacijai pašalinti ir siekti Europos vienybės. V. Vokietijos naujasis kancleris H. Schmidtas jau pasiūlė prez. V. G. d'Estaingui aparti Bendrosios Rinkos problemas ir kartu paruošti planą joms pašalinti. Jiedu yra geri bičiuliai, nors juos skiria ideologiniai klausimai. Atrodo, artimiausiu metu V. Vokietijos ir Prancūzijos vadų bendradarbiavimas bus naudingas V. Europai.

PADIDINO BAUSMES Maskvos augščiausiojo sovietų pirm. N. Podgornas pasirašė naują įsaką padidinti bausmes iki 15 metų narkotikų gamintojams bei jų skleidėjams. Tuo neoficialiai prisipažįstama, kad narkotikų vartojimas jau yra tapęs problema Sovietų Sąjungoje, nors ji vis dar gerokai pralenkia nepaprastai paplitęs alkoholizmas. KGB agentai Maskvos Sv. Mykolo bažnyčioje suėmė Ortodoksų Bendrijos kunigą S. Dudką, kuris savo pamoksluose drįso paliesti eilę ateistinės valstybės negerovių, net ir priverčiamojo darbo stovyklas. Jam pamokslų sakymą buvo uždraudusi O r t o d o k s y Bendrijos vadovybė, matyt, paklusdama KGB spaudimui. Kun. D. Dudka yra buvęs rašytojas A. Solženicino nuodėmklausiu. Sovietinis teismas Oriole penkerius metus griežtos drausmės darbo stovykloje ir dvejus metus tremties paskyrė G. Superfinui, kuris A. Solženicinui yra padėjęs rinkti medžiagą rašams. Jis buvo apkaltintas prisidėjimu prie "Dabartinių Įvykių Kronikos" dviejų numerių išleidimo. Šio pogrindinio laikraščio leidimas buvo sustabdytas 1972 m. spalį, bet dabar vėl išėjo naujas numeris. Seriemetam ir darbo stovyklą buvo išsiųstas ir filmų rež. S. Paradzanovas, laimėjęs 16 tarptautinių prizų už savo 1965 m. filmą "Užmirštų protėvių šešėliai". Jis buvo apkaltintas homoseksualizmu ir savižudybių skatinimu.

ISTRĖMĖ VADUS Portugalijos prez. gen. A. Spínola iš Madeiros salos ištrėmė Brazilijos karinio sukilimo nurostus vadus — premjerą M. Caetano ir prez. A. Thomaz.

SEKINGA KONFERENCIJA Zenevoje pavasario sesiją užbaigė 25-kių valstybių susikinklavimo konferencija, siekianti sustabdyti atominį ginklų plitimą ir ivesti kontrolę kitiems ginklams. Sesijos metu nepadarėta jokios pažangos, kurią būtų buvę galima pranešti Jungtinių Tautoms. Paskutiniame posėdyje nemažos kritikos susilaukė Indija už atominės bombos bandymą. Jos betgi nekritikavo Sovietų Sąjungą, naujai sesijai pasiūlius liepos 2 d.

PROTESTANTŲ STREIKAS S. Airija paralyžavo protestantų unijų paskelbtas visuotinis streikas, sustabdes maisto ir naftos gaminių tiekiamą. Britanijos premjeras H. Wilsonas per savo sekretorių S. Airijos reikalams M. Rees buvo priverstas atidėti abiejų Airijų bendros tarybos sudarymą iki 1977 m., nors jos sudarymas buvo katalikų pagrindinė sąlyga remti B. Faulknerio vadovaujamai S. Airijos provizorinei vyriausybei. Atrodo, Britanijai protestantų streikininkus teks pakeisti savo kariais, nes jau baigiasi elektros jėgainių kuro atsargos. Premjeras H. Wilsonas netgi projektuoja atšaukti dalį savo kariuomenės iš V. Vokietijos.

POVANDENINIS LAIVAS Svedijos karo laivynas savo manevruose prie Gotlando salos, Baltijos jūroje, aptiko nežinomos kilmės povandeninį laivą. Pagal tarptautinius įstatumus jis buvo apmėtytas nestipriais povandeniniais užtaisais, įsakantais iškilti, bet šio įsakymo nepaklausė. Pentagonas užtikrina, kad tuose vandenyse nėra nė vieno amerikiečių povandeninio laivo. Svedija, įsaudama, kad reikalas liečia sovietų povandeninį laivą, sudarė sąlygas jam pasprukti neiškilus paviršium. Tai yra jau nepermas sovietų povandeninio laivo bandymas Svedijos teritoriniuose vandenyse stebėti švedų laivyno manevrus.

Tėviškės Ziburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguoja: K. Or. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

Kai socialistas paskiria vyskupą

Nuo šių metų lapkričio mėn. pradžios Canterbury arkivyskupas ir Anglikonų Bažnyčios galva bus dabartinis Yorko vyskupas dr. Donald Coggan. Tai paskelbė gegužės 14 d. dabartinės Anglijos darbiečių valdžios galvos Wilsono kanceliarija. Sprendimą, kaip matyti, padarė min. pirmininkas, o ne karalienė, be jokio anglikonų vyskupo atsisakymo ar pritarimo. Tokia jau yra Anglijoje tvarka vyravajancios Bažnyčios atžvilgiu.

Coggano paskyrimas tokiais augštai ir atsakingai vietai visoje Anglijoje sukėlė tam tikro susirūpinimo. Apie naujai paskirtą Canterbury arkivyskupą neseniai daug rašyta spaudoje dėl jo kaikiurių per daug progresyvių pažiūrų. Bet iš antros pusės dr. Coggan prieš penkerius metus buvo laikomas anglikonų kunigu labai stiprių moralinių savybių, tik per daug konservatyviu žmogumi.

Vos paskelbus paskyrimą, dr. Coggan žurnalistas pareiškė, kad dabartinė visuomenė turėtų gyventi pagal "geras normas", pasisakė už vargšus ir trečiojo pasaulio badaujančius.

Dr. Coggan yra 65 metų amžiaus. Tai, Anglikonų Bažnyčios viršūnė išbū neilgiau kaip penkerius metus, nes jau yra tradicija, kad Canterbury arkivyskupas, kai tik sulaukia 70 metų, atsistatydina. Coggan tapo įpėdiniu dabartinio Canterbury arkivyskupo Michael Ramsey kaip tik dėlto, kad tas š.m. lapkričio 14 d. bus jau 70 metų amžiaus. Kadangi Coggan jau yra nejaunas, tai jo paskyrimas laikomas tikrai provizoriniu — kur bus surastas jaunesnis, kuris galėtų pastoviau atsidėti Anglikonų Bažnyčios pastoracinėms problemoms. Juk faktas, kad iš 60 milijonų anglikonų, formaliai priklausančių tai Bažnyčiai, tik labai mažas skaičius priklauso savo parapijoms, dar mažiau lanko šventoves.

Dr. Coggan gimė Londone, studijavo Cambridge universitete ir gavo doktoratą kaip Rytų kalbų specialistas. Vedęs 1935 m., turi dvi dukteris, kurių viena yra medicinos daktarė, o ant ra — mokytoja. Praėjusių metų balandžio mėn. laikraščiai di-

džiausiomis raidėmis paskelbė žinią — Coggan padarytą pareiškimą, kad daugelis protestantų kulto tarnų turi homoseksualinių palinkimų, todėl "esant tokiai padėčiai — kalbėjo Coggan per radiją — Anglijos valstybinė Bažnyčia, aplamai imant, turėtų atsižvelgti į šiuos tiek vyrų, tiek ir moterų seksualinius išsrypimus ir nesigriebti senosios pasmerktos sistemos".

Toks pareiškimas savo laiku sukėlė pasipiktinimą tarpe tų anglikonų, kurie dar lanko bažnyčią. Bet buvo ir tokių, kurie aiškino, kad Yorko vyskupas esąs labai humaniškas ir pilnas supratimo, ypač "mažumų". Jo veikla Yorko vyskypijoje tikrai pasižymėjo nuolatiniais tikinčiųjų raginimu suprasti ir atjausti emigrantus, atsikėlusius į Angliją iš Afrikos ir Azijos. Ta mintimi Coggan įsteigė įvairius baltųjų ir neegru klubus, kur jie susirenka sugyventi ir vieni antros pažinti. Reikia pažymėti ir toks faktas: 1970 m. Coggan nuvyko į P. Afriką, kur rasinis antagonizmas yra labai didelis, buvo priimtas P. Afrikos min. pirmininko Worster. Tas jo vizitas sukėlė griežtą protestą kairiųjų Anglijos sluoksnių tarpe.

Nieko negalima Cogganui prikišti kaip mokslininkui ir teologui. Yra labai vertinamas jo atliktas oficialus vertimas Svetojto Rašto į anglų kalbą. Coggan Cambridge ir Oksfordo universitetuose yra vertinamas kaip didelis hebrajų kalbos ir kultūros žinovas.

Dr. Coggan paskyrimas Canterbury arkivyskupu ir Anglikonų Bažnyčios galva turės įtakos ir ekumenizmui, į kurį Roma žiūrėjo pro ružavus akinius, tikėdama, kad Bažnyčių susijungimo pirmoji šalininkė esanti kaip tik Anglijos Bažnyčia. Canterbury ankstesnių arkivyskupų Fisherio ir Ramsey lankymasis Vatikane yra davęs tokioms viltims pagrindo. Coggan niekad neparodė linkimo suartėti su Katalikų Bažnyčia ar su protestantų bendruomenėmis. Atrodo, kad naujojo Canterbury arkivyskupo dėmesys bus daugiau nukreiptas į Afriką — įieškoti pagonių tarpe Anglikonų Bažnyčiai naujų narių. J. V.

Baudžiavinio bizūno šešelyje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Afrikos neegru nepasivejam

Afrikos džiunglių neegras, N. Gvinėjos papuvas savo kilmės nesigėdina ir savo pavardės nevertalioja. Išdari ar neištari, o jis tau ją dešimtį kartų burbuliuoja ir norom nenorom įburbuliuoja. Gi mūsiškis, lietuvis, tuojau svetimom plunksnom apsiškaišo, parsiveda svetimtautę pačią ir sėdi lyg Pilypas kanapėse: saugu, ramu, gera...

Izaoko sūnus Jokūbas pardavė pirmgimio teisę už lėkštę lešienės. Labai jau pigiai — pasakytume. Na, bet sako, jis buvo alkanas. Bet už ką lietuvis pardavė savo lietuviškumą, savo kalbą, savo pavardę? Šito tai jau kitaip neišaiškinti, kaip tikti anu, kadaise baudžiaininkui įkirstu palikimu.

Tikite ar ne, bet šitoje vietoje mūsų tautos kraugerys Stalinas buvo teisus. Jis anuomet lietuvių delegacijai Kremliuje dėliojo, esą, jis šiaip ar taip suprantą, kodėl lietuvių nutautina vokiečiai, lenkas, bet kad lietuvių nutautina tamsūs gundai — šito tai jis niekaip nesuprantąs.

Stai, vyručiai, kokie skysti mes esame. Net Kremliaus intrigantui nuostabą sukėlė. Šiaip mes didvyrius vaizduojam bonkos kamstį užmygnę, o kai ant svetimos žemės atsistojam, tai praskystam, lyg kisielius antrą Kalėdų dieną. Ana va, šarkos ant tvorų jau kuris laikas uodegas kraipo, esą, svetima gegutė net lietuviškoje diplomatijos sferose paskutinius lietuviško aukso trupiniukus pradeda lepi ti... Tai ką tada kalbėti apie paprastus artojųlius! Nagi telieka truktelti kartu su Maironiu: "Lietuva — didvyrių žemė, mūsų giedama seniai; o iš tos didybės semia sau naudą tik vėlniai."

Svetimšalis išmoko, vaikai — ne

Vasario 16 minėjimas. Bendruomenės pirmininkas iškilmingai praneša, kad šį kartą paskaitą skaitys čekas. Kai kas sėlėje krusteli ausimis: "Kas, kas? Čekas?"

Visiems buvo staigmena, kai užėmęs vietą paskaitininkas gražia, taisyklinga lietuviška tarsena paskaitė turiningą patriotinę paskaitą. Suprantama, po paskaitos triukšmingi plojimai. Stebisi mūsų žmoneliai,

BR. ZUMERIS

galvas kraipo...

Tikrai yra ko stebėtis. Ir ne tiek stebėtis, kiek verkti reikia. Graudžiai, su sopuliu širdyje, verkti. Tik šį kartą verkti reikia ne dėlto, kad čekas gražiai lietuviškai paskaitą skaityt, bet dėlto, kad toj pačioj salėj sėdėjo tikri lietuviai, kurių vaikai (žinoma, nevisų) lietuviškai nei "mū", nei "bū" nemoka. Stai dėlko, vyručiai, reikia verkti. Ir verkti reikia ne vaikų, bet tų lagalvių tėvų, kurie žiopsą į lietuviškai kalbantį čeką, stebisi juo, o savo vaikus nei Lietuvos meilės žiupsnelio į širdį nedėjo, nei lietuviško žodžio nedidėjo.

Suprask tu, kad sugebi, koks čia yra tautinio nesutūpėjimo momentas! Motina ašaras braukia, tėvas kairį ūsą timpčioja klausydamas svetimšalio paskaitos. Abu juodu jaučiasi lietuvišiais esą. Savo tautos nelaimę pergyvena, džiaugiasi pasisekimais, o tačiau savo vaikus taip ir paleido į lankas svetimo molio minkyti.

Mišralinės nuotrupos

Svetimšalis, vedęs lietuvaite, gražiai lietuviškai karpo. Jis net stebisi iš savo žmonos, jog ta netaisyklingai kalba lietuviškai. Mat, ji iš tėvų išmoko tarmiškai ir kitokios pažangos nepadarė. Laimė, pasitaikė vyras — gal iš tūkstančio vienas toks, kuris susidomėjo ir įstengė lietuviškai išmokyti.

O va, kitoj vietoj, svetimšalis žentas atėjęs pas uošvę lietuviškai jai sako: "Mama, mamytė, išvirk man tų skanių lietuviškų barščų. Labai jų pasiilgau". Gi ta lietuviško kilimo mamytė, buvusi stambaus ūkio savininkė Lietuvoje, savo žentui atsako nelietuviškai — grabalioja angliškai. Kiekvieną kartą šį mamytę tempia savo liežuvis ant "angelsko" kurlallo, kai tuo tarpu žentas nori išmokyti lietuviškai ir savo vaikus išmokyti. "Kam tau, sūneli, ta lietuvių kalba" — porina lietuviško kraujo uošvė ir jam tą patį aiškina lietuviškos kilmės žmonelė.

Gi ten, antai, lietuviška mamytė, palaiminusi savo sūnelį su svetimtaute žmonele, giriasi savo draugėm: "Kad jūs žinotumėte, kokia ta mano martelė švari, kokia darbšti, meili... Praslinkus keletui metų, ta mamytė jau

skundžiasi: "Išsikraustėm kitur gyventi. Sugyventi negali. Anūka! vos tik mane pamato, šaukia: "Ana, ta prakeikta (bloody) uošvė vėl ateina!"

Se, tau, lietuviška mamytė, švarios martelės meilūs pyragai!

Lietuviškas žodynas kambaryje

Lietuvaite ištekęs už dano. Tas danas su kreida ant durų užrašęs: durys-durelės; ant stalo: stalas-stalelis; ant lango: langas-langelis ir t. t. Ant kiekvieno daikto. Jo namas — tarsi lietuviškas žodynas. Šitai jis išmoko gražiai lietuviškai kalbėti.

Gi šalimais lietuviška šeima išsikūrusi. Vyras ir žmona — abu lietuviai. Vyras — buvęs kažkoks apskrities pareigūnas Lietuvoje. Taigi, daugiau ar mažiau turėtų priklausyti prie apsišvietusių ir tautiškai susipratusių žmonių. Jų vaikai, čia gimę ir auge, lietuviškai nieko daugiau nesupranta, išskyrus "ačiū" ir "sudiev". Paklausi ką, tai tik raudosi, tarsi rūgštų obuolių kramtydamas ir sprunka šalin.

Jei gudrus, suprask tu dabar, kurioj vietoj šitiem žmoneliams tautinis baltis lūžęs. Danas išmoko lietuviškai, o lietuvių vaikai nemoka lietuviškai išsižioti. O, rodos, abu lietuviai tėvai gražiai lietuviškai moka. Ir prasila vine, ir apsisikaite šiek tiek, o tautinėj plotmėj kur nors atsisukęs varžtelis...

Tai vis tuo baudžiavinės šlėktos bizūno atmuštas, lenkomanos išklibintais tautinis varžtelis nesuiveržia kaip reikia jau trečioje buvusio baudžiaininkų kartoje. Čia ir norisi paklausti, kada mes pagaliau susigriebsime ir tapsime vyrais, o ne lipnių šlynu svetimiems batams purvinti? Kada mes išmoksime ne tik patys nenutauti, bet sugebėsime susigrižinti ir savo nutautusius brolius tremtyje ir prie Nemuno žemės: rytuose, vakaruose, pietuose? Mūsų seneliai nusimetė baudžiavos jungą, o kada mes pajėgsime pabėgti nuo baudžiavinio šešėlio? Kada išmoksime puoselėti ir gerbti visa, kas sava, lietuviška ir daugiau nepardavinėsim savo pirmgimystės teises už lėkštę lešienės? Kada???

Pasąmonėj knietintis nematomas kirminėlis kutena: "Ogi tada, kai viny sienoje pradės žydėti!"

P a d ė k a

Šių metų gegužės 1 dieną Ročestery, N.Y., mirė mūsų mylima mamytė, uošvė ir močiutė

a. a. Barbara Rudvalienė

Palaidota gegužės 4 dieną Toronte lietuvių kapinėse. Mes nuoširdžiai dėkome šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, leidusiam velionę palaidoti mišios parapijos kapinėse. Gili padėka buvusiams Ročesterio kunigams — Tėvams Augustinui ir Eugenijui už paskutinį palaiminimą iškeliauvusios amžinybėn. Ypatinga mūsų padėka Onutei ir Juziui Balsiams, Genytei ir Algiui Valiūnams, Valtėi ir Vytiui Balsiams bei jų šeimoms už pareikštą pagarbą velionei tetai dalyvavimu šermonyse Ročestery, gėlėmis ir suruoštais pietumis Anapilio svetainėje. Nuširdi padėka Valiū, Krašauskų, Lingių, Vlodo ir Vyto Balsių, Tamulaičių šeimoms, taip pat ir kitiems draugams, pažįstamiems už paaukotas šv. Mišias, gėles, aukas Lietuvių Fondui, užuojautos ir atiduotą pagarbą paskutinėj velionės žemiškoj keliuonėj.

Tegul lieka šviesus mūsų Mamelės prisiminimas su mumis ir Jumis!

Visiems nuoširdžiausias ačiū! Jūsų —
Ramutė, Virginija ir Jonas Kriviai,
Gražina Musteikytė,
Gražina ir Kazys Musteikiai

P A D Ė K A

A + A

Bronislavai Rekštienėi

1974 m. balandžio 20 d. iškeliauvus amžinybėn, toje sielvarto valandoje netekę mums mylimo asmens, patyrėme daug pagalbos bei paguodos iš giminių ir artimųjų bičiulių.

Nuoširdžiai dėkome visiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie laidotuvių: šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už gedulingas šv. Mišias bei palydėjimą į kapines; kun. J. Staškevičiui už Rožinio maldas koplyčioje; karsto nešėjams; geradariams už paaukotas šv. Mišias už velionės sielą; atsiuntusiems gėlių; pareikštas užuojautos lietuviškoje radijo valandėlėje, spaudoje, laiškais ir asmeniškai. Dėkome visiems dalyvavusiems koplyčioje ir palydėjime į kapines. Be to, ypatingai dėkome, bičiuliams, giminiams, atvykusiems iš tolimų vietovių, kaip iš Montreolio, North Bay, Brantfordo, Hamiltono ir kitur. Jūsų tolimų kelių ryžtas, atsisveikinimai su velione mus stiprino, nesijautėme vieniši toje liūdesio valandoje.

Nuliūdę: vyras Pranas, sūnus Antanas ir duktė Jadzė Seniūnienė

A + A

Bronė Preibytė - Norkienė,

brangi žmona, motina, sesuo ir dukra, mirė Hamiltone š.m. balandžio 29 d. ir buvo palaidota gegužės 2 d. Mississauga lietuvių šv. Jono kapinėse.

Tą liūdną įvykį su mumis skausmingai pergyveno labai daug mums gerų žmonių ir artimųjų.

Nuoširdžiai dėkome: parapijos kunigams — prel. dr. J. Tadaraukui ir kun. L. Januškaui už visus dvasinius patarnavimus; karsto nešėjams — V. Sakui, Kest. Norkui, K. Milerui, P. Girniui, A. Kalmantavičiui, Ant. Venerskiui ir P. Dunderiui; visiems už paaukotas šv. Mišias, atsiuntusiems tiek daug gražių gėlių bei užuojautą ir už tokį gausų dalyvavimą Rožinyje ir laidotuvsėse.

Visiems nuoširdžiausias ačiū. Jūsų toks nuoširdus prisidėjimas buvo didelė paguoda mums.

Nuliūdę: vyras Jonas

vaikai — Edmundas,
Regina ir Irutė

sesuo S. Savickienė
tėvas J. Preibys

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, sūnų ROMĄ DRAUDVILĄ su šeima

nuoširdžiai užjaucia —

S. A. Štūkiai

L. V. Štūkiai

B. J. Maziliauskai

A + A

Zuzanai Pleinienei

Lietuvoje mirus, jos sūnams — JERONIMUI su šeima

ir PIJUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

B. T. Stanuliai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROŠ KILIMAI • SALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pomirtinis nuversto diktatoriaus palikimas

N. CHRUSČIOVO ATSIMINIMAI

1970 m. amerikiečių "Life" žurnalas paskelbė keturias N. Chruščiovo atsiminimų ištraukas, o "Little, Brown and Co." leidykla išleido knygą "Chruščiovas prisimena". Atsiminimų tekstas buvo gautas magnetofono juostelėse. "Time" žurnalas dabar paskelbė dvi ištraukas iš antro ir paskutinio tomo "Chruščiovas prisimena: paskutinis testamentas". Šią knygą taip pat išleis minėtoji amerikiečių leidykla.

Ivade pranešama, kad N. Chruščiovas, pašalintas iš valdžios 1964 m., nuo 1967 m. iki savo mirties 1971 m. magnetofono įrašams paskyrė net 180 valandų vilioje prie Maskvos. Nors jos vartus saugojo KGB atstovai, į patį N. Chruščiovo gyvenimą jie nesikišo ir jokių trukdymų nedarė. Kalkurių juostelių fone girdėti paukščių čiulbėjimas, liudijantis, kad dalis atsiminimų buvo įrašyta vilą supančioje gamtoje. Pradžioje N. Chruščiovas naudojo netobulą sovietinės gamybos magnetofoną, vėliau — augštos kokybės vokišką aparatą. Abiejų knygų tekstą išvertė anglų kalbon ir suredagavo "Time" žurnalo korespondentas Strobe Talbott. Atsiminimų įrašymą paskatino N. Chruščiovo noras išsaugoti juos atsisiančioms kartoms Sovietų Sąjungoje. Jeigu atsiminimai nebūtų buvę išleisti užsienyje, kompartija juos

teles būtų galėjusi paslėpti savo archyvuose ar net sunaikinti. Dabar jos juostelės yra perduotos Kolumbijos universitetui ir bus prieinamos istorikams.

Antrajame atsiminimų tome N. Chruščiovas pabrėžia, kad visus įrašus jis yra padaręs kaip komunistas, siekiantis tobulės nės komunistinės bendruomenės. Po Stalino mirties ir Berio suėmimo buvo padaryta pažanga, leidusi lengviau atsikvėpti piliečiams. Pirmą kartą jiems buvo suteikta teisė pareikšti savo pageidavimus ir nepasitenkinimus. Dėl šios teisės 10 milijonų ar dar daugiau žmonių paaukojo savo gyvybes Stalino kalėjimuose ir stovyklose. Tačiau ši pažanga buvo sulėtinta, nors su tokia mintimi ir nenori sutikti dabartiniai sovietų istorikai, vadovaudamiesi oficialia kompartijos linija.

Sovietinės raketos

N. Chruščiovas prisimena vizitą Juodosios jūros karo laivynui, šia proga viename kreiseriye štabo karininkų surengtus manevrus žemėlapyje. Vienas vadų aiškino, kaip jo laivynas

triuškina priešą, skandindamas laivus kairėje ir dešinėje bei jokių nuostolių. N. Chruščiovas suabejojo tokia lengva pergale, nes priešas karo veiksmuose būtų panaudojęs lėktuvus su raketomis ir pakrančių apsaugai skirtas raketas. Jeigu jas turi Sovietų Sąjunga, tikriausiai nestokoją ir priešas. Manevrus aiškinusiam karininkui lėktuvai su raketomis buvo didžiausia staigmena, neregėta nei jam, nei jo kolegoms. Pasirodo, sovietinė raketų sistema taip buvo slepiama, kad apie ją niekas nepainformavo laivyno augštųjų karininkų. Po šios tragikomiškos pamokos politbiuras nutarė nesiųsti naujaisių ginklų nuo savo karininkų.

Pirmoji raketa "Semjorka" buvo pagaminta jau 1953 m., tuoj po Stalino mirties. Projektui vadovavo bene labiausiai pasižymėjęs raketų kūrėjas S. Koroliovus, su šiuo savo kūriniu supažindinęs N. Chruščiovą ir kitus kompartijos vadus. Nemažą skaičių jų pirmųjų raketų sprogdavo iššovimo metu. 1960 m. rudenį įvykusiam bandomosios raketos sprogime žuvo raketinių ginklų viršininkas maršalas M. Nedelinas, o kartu su juo sudegė ir keli tuzinai kitų žuovų. S. Koroliovo artimas bendradarbis M. Jangelis išliko gyvas vien dėlto, kad tuo metu buvo nuėjęs užsirūkyti cigaretes izoliuotam kambarin. Vėliau S. Koroliovui pavyko pašalinti su-trikimus, ir Sovietų Sąjunga iš-gijo raketą, kurią buvo galima apginkluoti atominiu užtaisais. "Semjorkos" raketa taipgi nemažai prisidėjo ir prie kosmonautų pradinį žygį į erdves.

N. Chruščiovui labiausiai nepatiko raketų iššovimas nuo specialios platformos žemės paviršiuje, kur jas lengvai galėjo pastebėti žvalgybiniai lėktuvai ir net automatiniai erdvėlaiviai. Jam buvo kilusi mintis atidengti raketų iššovimo vamzdžių įrenginį po žeme, bet inžinieriai ją atmetė kaip neįgyvendinamą. Tik po gerų metų inž. Sergejus Chruščiovas, prie raketų dirbęs Nikitos sūnus, aptiko pranešimą amerikiečių spaudoje apie jų raketom įrengiamus tokius požeminius iššovimo vamzdžius. Tada pats N. Chruščiovas įsakė inžinieriams imtis darbo, tačiau visų raketų perkėlimas požemin jau buvo užbaigtas tik po N. Chruščiovo nuvertimo.

Du atomo fizikai

Kai 1949 m. sovietai išbandė pirmąją atominę bombą, Vakaruose buvo spėjama, kad jos tėvas yra žymusis fizikas P. Kapiča. Ši spėjimą sugriaua N. Chruščiovo atsiminimai. Pasirodo, P. Kapiča griežtai atsisakė dalyvauti slapčiuose kariniuose projektuose, iš kurių jis nesulauktų jokios garbės pasaulinėje spaudoje. Pasak N. Chruščiovo, Stalino laikais toks reklamos mėgėjus greičiausiai būtų susilaukęs atitinkamo atpildo, o jis tik nesutiko išleisti P. Kapičos užsienin, kad neprasitartų apie labai menkus sovietų laimėjimus atominių bombų srityje. Tačiau ir tokį savo nutarimą sakosi šiandien apgailestaujantis.

N. Chruščiovas palygina P. Kapičą su kitu bene talentingiausiu sovietų fiziku A. Sacharovu, vandenilinės bombos tėvu. Porą dienų prieš šios bombos bandymus A. Sacharovas telefonu kreipėsi į N. Chruščiovą, prašydamas juos atšaukti, nes jam yra gerai žinoma žala, kurią žmonijai gali padaryti tokie sprogimai. Prašymo N. Chruščiovas negalėjo patenkinti valstybės saugumo motyvais, bet jam nepavyko peršnekti svyruojančio A. Sacharovo, kurio sąžinėje grūmėsi pilietinė pareiga savo kraštui ir mokslininko atsakomybė pasauliui. Šiandien A. Sacharovas yra vienas pagrindinių kovotojų už žmogaus teises Sovietų Sąjungoje.

Nobelio premijos problemos
Po Stalino mirties B. Pasternakas parašė "Daktarą Živagą" ir šią knygą bandė išleisti Sovietų Sąjungoje. N. Chruščiovas apgailestauja neatėjimą pagalbon B. Pasternakui. Knyga buvo išleista užsienyje, laimėjo Nobelio premiją, bet liko uždrausta Sovietų Sąjungoje. Prieš jos autorių buvo panaudotos administracinės ir policinės priemonės, palikusios ilgai trukusį kartėlį. Visas pasaulis pasipiktino kompartija dėl B. Pasternako neišleidimo užsienin premijos atsiimti.

N. Chruščiovas prisimena, kad jam jau buvo kilusi mintis išleisti Nobelio premijos susilausią knygą, duoti B. Pasternakui ne tik pasą, bet ir užsienio valiutos kelionei Švedijon. Sumanymo betgi teko atsisakyti, kai pats B. Pasternakas pasiskelbė neplanuojąs vykti užsienin ir net negalvojęs kelti šio klausimo. Dar kartą apgaileda-

mas šį incidentą, N. Chruščiovas pasisako už didesnę laisvę kūrėjams. Nors asmeniškai jam ir nepatinka modernūs menas, jis vis dėlto nėra linkęs pritarti administracinėms bei policinėms priemonėms.

Kiniečių invazija

Stalinas slaptas informacijas apie kiniečių kompartijos vadą Mao gaudavo iš Mandžiūriją valdančio politbiuro nario Kao Kango. Vėliau jis tuos sovietų ambasadoriaus pranešimus perdavė pačiam Mao, nes jam atrodė, kad Kao Kangas anksčiau ar vėliau bus susektas. Tada Mao Staliną galėtų apkaltinti opozicijos organizavimu. Išduotasis Kao Kangas buvo suimtas ir netrukus mirė, bet N. Chruščiovas spėja, kad jis greičiausiai buvo pasmaugtas ar nuuodytas.

1954 m. lankydamasis Pekinge, N. Chruščiovas paprašė kiniečių darbo jėgos miškų kirtimui Sibire. Pradžioje Mao nebuvo linkęs siųsti kiniečius į Sibirą, bet vėliau pakeitė nuomonę ir atsuntė net 200.000. Kai balgėsi pasirašyta sutartis, buvo pasiūlyti dar didesni kiniečių būriai. N. Chruščiovas pasiūlymą atmetė, nes jam kilo rimtas įtarimas, kad Mao planuoja sukinietinti visą Sibirą, savo žmonių skaičiumi pralenkdamas rusus ir visas kitas ten gyvenančias tautybes.

Diskusijos virtuvėje

N. Chruščiovui pirmą kartą susitikti su R. Niksonu teko amerikiečių surengtoje parodoje Maskvos Sokolnikų parke. Spaudoje plačiai nuskambėjo karštąsias kompartijos vado N. Chruščiovo ir viceprez. R. Niksono susikirtimas parodoj įrengtoje virtuvėje. N. Chruščiovo teigimu, kompartija viceprez. R. Niksoną tada laikė reakcionierium, Sovietų Sąjungos priešu, senatoriaus McCarthy šalininku. Susikirtimas prasidėjo dėl virtuvės naujaisių rakandų, N. Chruščiovo įtarimo, kad jie specialiai buvo pagaminti tik šiai parodai lankytojams stebinti, ir baigėsi dviejų skirtingų sistemų žodine dvikova.

Kai 1965 m. R. Niksonas lankėsi Maskvoje, jis bandė užsukti pas kompartijos nemalonėn patekusį N. Chruščiovą. R. Niksonas netgi surado N. Chruščiovo butą Maskvoje, bet buvo painformuotas, jog jo virtuvės diskusijų priešas yra išvykęs prie-miesčio vilon. N. Chruščiovas prisipažįsta, kad jį sujaudino toks R. Niksono draugiškas mostas, ir labai apgailestauja, kad jiems tada neteko susitikti. Jis sakosi labai norėjęs padėkoti R. Niksonui už tikrai nuoširdų žmogiskumą draugiškų rankos paspaudimu. V. Kst.

Motinėms pagerbti Toronto Maironio šeštadieninės mokyklos mokinių grupė atliko savo kūrybos montażą, palydint kanklininkėms

QUO VADIS GERMANIA?

Pranešimas iš Vakarų Vokietijos

Suterliojo šventes, sutrukdė pamokslą ir pamaldas, nuplėšė religines vėliavas Miunchene, išniekino žydų kapus Maince.

Terlioti šventoves ir trukdyti pamokslą paskatino abortų reformos klausimas. Abortai V. Vokietijoje yra uždrausti. Išimtytys teleidžiamos labai mažos, ir jos yra kompliktuotos. Dabartinė koalicija suprojektavo iki trijų mėnesių neštumo leisti abortus laisvai daryti. Prieš tokį projektą pasipylė protestai. Vieni reikalauja palikti dabartinę padėtį, kiti — dalyką pavesti gydytojų nuožiūrai, tretii — priimti vyriausybės projektą.

Už palikimą dabar veikiančios tvarkos, išskyrus atvejį, kai nėštumas būtų pavojingas motinos gyvybei, pasisakė V. Vokietijos katalikų episkopatas ir evangelikų vadovai. Ypač griežtai pasisakė kard. Doeplner. Jis abortus laiko negimusių kūdikių žudymu. Du trečdaliai gydytojų yra prieš dabartinį Bonnos projektą. Apklaustų moterų dauguma pasisakė už teisę joms pačioms apsispręsti.

Iki šiol tas klausimas tebuvo diskutuojamas spaudoje, konferencijose ir pan., bet per Vėlykų pasadaryta ir tai, ko dar V. Vokietijoje niekad nebuvo daroma: ant katedros ir kitų trijų žymyųjų bei centrinių šventovių Miunchene buvo juodais, raudonais ir oranžiniais aliejiniais dažais išrašyti šūkiai, kalbantieji prieš paragrafą, draudžiantį abortus. Būtent "§218 turi būti pašalintas, Doeplner turi būti pašalintas. Turėti vaikų ar ne, mes (t. y. moterys) nusprendžiame, bet ne Doeplneris, gydytojai ar parlamentarai". Buvo nupiešta ir svastikų. Vėliau bu-

J. KAIRYS

vo visokių šukių, pirmoje eilėje įželdžiančių kard. Doeplnerį, išrašytą ant trijų katalikų šventovių Duesseldorfe.

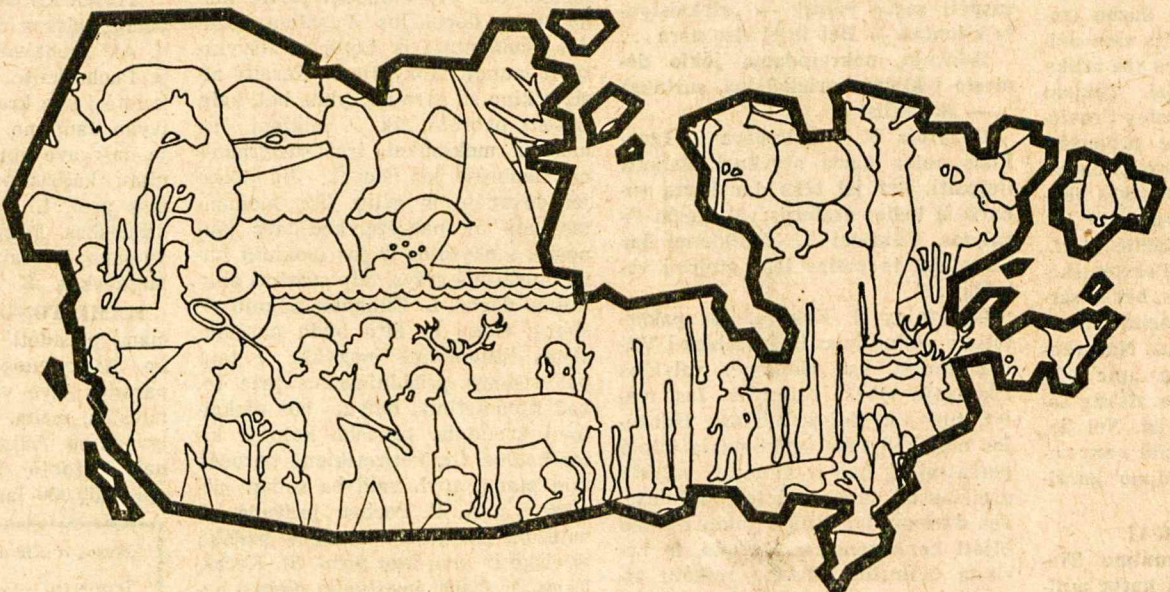
Kardinolo Doeplnerio pamokslas sutrukdytas pirmąją Vėlykų dieną. Pradėjus jam kalbėti ir apie katalikų nusistatymą prieš suprojektuotą reformą abortų reikalu, iš vienos klausyklos pasigirdo moteriškas skardus balsas: "Aljo, aljo! Čia kalba nesuteptoji Mergelė Marija. §218 turi būti pašalintas. Kardinole, ką sakot apie 218 paragrafą?" Šioje vietoje kardinolui nutilus, vėl prabilo tas pats balsas: "Jūs nieko apie tai nesakot?" Taip kalbant moteriškam balsui, tuoj pašoko iš savo vietos vienas amerikietis kunigas ir, įbėgęs į klausyklą, nutildė balsą. Pasirodo, klausykloje buvo įtaisytas aparatas su iš anksto įkalbėta juosta. Aparatas buvo sujungtas su laikrodžiu, nustatytu pamokslu metui.

Prieš pat Mišias, laikytas Vėlykų pirmą dieną vakare, viename katedros portale trys mokinės, 17 ir 18 m. amžiaus, dainavo ir šoko, o jauni vyruklai draskė nuo katedros kabojuusias vėliavas. Siekiant užkirsti kelią šventovių terliojimui, įvestas jų saugojimas.

Iš Vėlykų pirmos dienos į antrą Maince, žydų kapinėse išniekinti 98 kapai. Ant pastarųjų paminklų baltais aliejiniais dažais išrašyti šūkiai "Raus", "Heil Hitler" ir nupieštos svastikos. Toks žydų kapų išniekinimas nėra pirmas V. Vokietijoje, bet šį kartą įvykdytas per Vėlykas.

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maistą, turintį natūralius maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę gryninti česnaką alvyas. ADAMS GARLIC PEARLES buvo parodinėjami per 35 metus ir patenkino tūkstančius vartotojų. Dar šiandien nusipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatys, kaip šis puikus, natūralus prieskonis tau patiks. Kapsulės pavidale neturi nei kvapo nei skonio!

Kanada - jūsų šalis

APLANKYKITE BENT DALĮ JOS ŠIA VASARA

Sveiki, atvykę į šį kraštą — Kanadą. Tai šalis, kurią laikote savo. Tai šalis, kurią pasirinkote ateinančiom kartom. Ji laukia jūsų. Dabar.

Aplankykite šią vasarą kurią nors Kanados dalį ir pamatykite jos grožį — ežerus, sraunias upes, masyvius kalnus, miškingus parkus, auksines prie-rijas, klestinčius miestus bei ramius kaimus. Atsikelite Kanados praeitį, lankydami gausias istorines vietas.

Nereikia keliauti labai toli nuo savo namų, kad visa tai pamarytumėt. Pažinę kurią nors Kanados dalį, pažinsite ir savo pačių dalį.

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Gilais liūdesio ištiktą

a. a. ANTANO RAMŪNO

šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Velionies gimnazijos mokslo draugai Kanadoje:

Dr. J. Vingilis

P. Bražukas

J. Didžbalis

V. Tamulaitis

J. R. Simanavičius

E. Šlekys

J. Varanavičius

Dr. A. Josiukas

A. Gurevičius

A+A

prof. dr. ANTANUI RAMŪNUI —
PAPLAUSKUI

mirus, žmonai dr. M. RAMŪNIENEI - PAPLAUSKIE-
NEI ir šeimai skausmo valandoje reiškiamu nuošir-
džiausiu užuojautą —

Joana ir Česius Kurai

A+A

prof. ANTANUI RAMŪNUI

staigiai mirus, jo žmonai dr. MARIJAI, šeimai bei
artimiesiems reiškiamu nuoširdžių užuojautą —

Petras, Aldona ir Algis

Vilučiai

A+A

prof. dr. A. PAPLAUSKUI —
RAMŪNUI

netikėtai mirus, žmonai MARIJAI, sūnums ir dukroms
bei jų šeimoms reiškiamu nuoširdžių užuojautą —

P. G. Breichmanai

V. M. Kazlauskai

A+A

BRONEI NORKIENEI

mirus Hamiltonė, jos vyrui JONUI, dukroms — REGI-
NAI ir IRENAI, sūnui EDVARDUI su šeima, tėvui
JONUI PREIBIUI, seseriai ZOSEI SAVICKIENEI su šei-
ma bei kitiems giminėms reiškiamu giliu užuojautą —

P. A. Winteriai

VI. P. Melnykai

A. J. Pūkai

J. J. Šarūnai

Toronto, Ontario

GAUSIOS KRATOS

Pluoštą žinių apie sovietų okupuotoje Lietuvoje 1973 m. vykdytas kratas pateikia Niujorko leidžiamos "Elto informacijos" 13 nr. Lapkričio 19 d. kratą pas Kauno vykdymo komiteto darbuotoja Vytautą Vaičiūną vadovavo KGB svarbių bylų tardytojas mjr. Limauskas. Pirmiausia iš buto buvo išvestas šeimininko bičiulis mokytojas Povilas Petronis. Krata užtruko net dvi dienas. KGB atstovai konfiskavo apie 70 religinių ir priešalkoholinių straipsnių, dviejų maldaknygių 7 egz., apie 60 religinių knygų, porą magnetofono juostelių ir daug kitos įvairios medžiagos. E. Vaičiūnienė buvo tardoma 9 valandas, V. Vaičiūnas — 4 dienas. Pastarasis teigė, kad konfiskuota medžiaga priklausė P. Petroniui. Lapkričio 19 d. taipgi buvo padaryta krata pas kaunietę Janiną Lumbienę, iš kurios KGB agentai paėmė rašomąją mašinėlę, eilraščius apie R. Kalantą, memorandum Jungtinių Tautų gen. sek. K. Waldheimui 17.000 parašų kopiją. Krata užbaigta tardymu. Tą pačią dieną KGB agentai atėmė 2.500 nokių maldaknygių ir nebaigtą įrengti kopijų dauginimo aparatą "Era". Iš Kazimiero Gudo Kauno rajono Samylų apylinkės Slėnavos kaimo. Tardymo metu K. Gudas buvo pakartotinai mušamas. Lapkričio 20 d. KGB agentai, atvykę dviem automobiliais, kratas darė pas Ezerėlio gyventojus Partubavičių ir Zarecką. Išvydami jie suėmė Partubavičių, pas kurį buvo rasta rašomoji mašinėlė ir kopijų dauginimo aparatas "Era". Jis kaltinamas "LKB Kronikos" dauginimu. Seimos nariai buvo tardomi. Šios kratos 1973 m. lapkričio 19-20 d.d. liudija labai plačią KGB akciją, kurios tikslas, atrodo, yra likviduoti "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką", susilaukusią plataus dėmesio laisvajame pasaulyje.

PAMINKLŲ APSAUGA

Vilniaus respublikinė turizmo ir ekskursijų taryba, vadovaujama J. Litvino, dalį savo pelno skiria paminklų apsaugai. Dviejus metus iš eilės dešimtadalis gauto pelno buvo perduotas ekskursantų gausiai lankomų miestų bei rajonų vykdymosioms komitetams, kuriems globos bei tvarkymo reikalingus objektus nurodo pati taryba. Pernai jos lėšomis buvo sutvarkyta Vilniaus Gedimino aikštėje esanti senoji varpinė, vokiečių žemaitiečių sudeginto Abingos kaimo aplinka, papuošta žemaitių liaudies meistrų iš medžio iškaltomis skulptūromis, ir Sukilėlių kalmelis Šiauliuose. Šiemet paskirta lėšų Kauno pilies aikštei sutvarkyti, Saulės takui Birštone įrengti. Tačiau taryba dalį skiriamų lėšų yra priversta išleisti ir tokiems objektams, kurie tėra susiję su kompartijos propaganda. Jos lėšomis pvz. atremontuotas vienas Vilniaus namas, kuriame 1928-38 m. buvo įsikūrusi Gadijos komunistų partijos centrinio komiteto pagrindinė spaustuvė, o šiemet finansinės paramos susilaukęs Dimitrovo priverčiamųjų darbų stovykloje steigiamas muzėjus vien dėlto, kad Dimitrove baumes yra atlikę keli kompartijos veikėjai. Tokiam muzėjui labiau būtų tikusios Praviensės, kurių dūrymose priverčiamųjų darbų stovykla buvo įsteigusi kompartija pirmosios sovietinės okupacijos metais. Sovietų-vokiečių karo pradžioje, 1941 m. birželio 26 d., raudonarmiečių dalinys Pravienskės se saudė ne tik kalinius, bet ir sargybinius, visą administracinį personalą, net moteris ir vaikus. Nuo raudonarmiečių kulkų žuvo apie 450 žmonių, kurių dalis buvo aiškūs sovietinės okupacijos rėmėjai. Nei jie, nei išduoti kaliniai lig šiol nėra susilaukę jokio savo atminimo įamžinimo.

MILICIJOS KARININKAI

J. Aukštaitis "Komjaunimo Tiesos" 61 nr. aprašo pirmą kartą milicijos karininkų mokykloje Vilniuje duotą priesaiką, kurią įvedė potvarkis iš Maskvos. Iš jo rasinio sužinojimo, kad Vilniuje yra Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministerijos J.

Bartašūno specialioji vidurinė mokykla, ruošianti milicijos karininkus. Mokyklai vadovauja plk. A. Malinauskas, talkinamas pavaduotojų plk. V. Konevnikovo ir plk. lt. M. Jofės. Jie ir dėstytojai pirmieji prisiekė būti ištikimais Sovietų Sąjungai. Pasak J. Aukštaitio, kariūnų eilės sudaro daugiau kaip 20 tautybių atstovai. Jų tarpe yra lietuviai Pranas Vilkutis, Algirdas Cėsnulevičius, rusas Viktoras Jermakovas, totoriaus Rinas Gabdulbarovas, azerbaidžianietis Fachradas Kulijevs. Kariūnai, be specialaus ir karinio pasirušimo, išeina kompartijos istorijos, politinės ekonomijos, marksistinės-lenininės etikos ir estetikos, teisės mokslų kursą. Priesaikos progą mokyklos vadovas, dėstytojus ir reikantus sveikino vietinio vidaus reikalų ministerio pavaduotojas plk. M. Pročuchanovas, politrukas iš Maskvos.

SEPTINTASIS TILTAS

Vilniaus vykdymosi komitetas patvirtino projektą septintojo tilto per Nerį, kur jis bus pastatytas centrinės miesto dalyje, prie Vilniaus pedagoginio instituto. Projektą ir brėžinius paruošė Leningrado sąjunginio pramonės transporto projektavimo ir mokslinio tyrimo instituto specialistai. Pagal jų planus Antakalnyje pastatytas tiltas per Nerį yra gaves Sovietų Sąjungos ministerių tarybos premiją. Naujasis tiltas bus 205 m ilgio ir beveik 33 m pločio, turės šešias važiavimo ir skiriamąją juostas, plačius šaligatvius. Šis plačiausias Vilniuje tiltas atrodys lyg pakibęs virš upės, nes remsis į augstą dešinįjį krantą ir žemą kairįjį.

KAUNO POLIKLINIKA

Dainavos gyvenamajame rajone darba pradėjo naujoji septynių aukštų poliklinika su 300 kabinetų, kuriose dirba 500 medikų, jų tarpe 200 gydytojų. Medicinos pagalba čia kasdien galės pasinaudoti apie 1.600 pacientų. Dainavičiai šiuo metu sudaro jau beveik trečdali visų Kauno gyventojų. Poliklinikoje yra įrengta pirmasis Kaune gydymosi kosmetikos skyrius.

CHEMINĖ VALYKLA

Vilniuje, Slucko gatvėje, yra įsikūrusi cheminė drabužių valykla, kurios paslaugoms naudojasi ne tik vilniečiai, bet ir aplinkinių rajonų gyventojai, kaip teigia Algirdas Lukauskas "Tiesos" 80 nr. "Dienos aidų" skyriuje jis rašo: "... Sekmadienės, kovo 31 d. Rytas. Žmonių ne per daugiausia, tačiau ilgą laiką prie drabužių išdavimo stalo nepasirodo jokio darbuotojo.

— Gal šiandien nedirba? — suabejoja vienas.

— Nebūtų durys atidarytos...

Pasirodžius darbuotojai, žmonės užmiršta sugaistas minutes ir griebiasi kvilti. Vienam vyriškiui grąžina išvalytą lietpalį.

— Bet kodėl jis be sagų?

— O ko jūs taip vėlai atėjote atsiimti? — atsauna išdaveja.

— Tokiu būdu kaip tik galėjote suspti sagas išuti! — priekaištauja klientas. — Bet ju iš viso nėra...

Išdaveja, nekreipdama jokio dėmesio į kliento priekaištus, surinka: — Sekantis!

Gydytoja N. Kondrašova iš Ignalinos antrą kartą atvykusi atsiimti lietpalį, bet jai teks dar kartą su kurti šį kelią: drabužis vėl blogai išvalytas. Vilnietė A. Caplikienė dar kartą dėl to paties teks ateiti į valyklą...

Gydytojos N. Kondrašovos pakartotinis važinėjimas iš Ignalinos į Vilnių liudija, kad cheminės valyklos Lietuvoje tebėra retenybė. Jas, matyt, turi tik didieji miestai. Išdavejos nesiskaitymas su klientais taipgi persą mintį, kad ir minėtoji valykla greičiausiai yra vienintelė Vilniuje. Jos darbuotojams nėra jokio reikalo bijoti konkurencijos. Atrodo, tą karinę drabužių išdaveją reikėtų atsiųsti kad ir į Torontą, kur jai ras gausios tuojau pat aplaužytų šimtai didesnių bei mažesnių cheminių valyklų, jų skyriai beveik ant kiekvieno gatvės kampo.

V. Kst.

DĖMESIO!

Pirmą kartą HAMILTONE Anatolijaus Kairio

"Zmogus ir tiltas"

3 veiksmų drama su epilogu

SEKMADIENI, BIRŽELIO 2 d., 4 v.p.p.,

Jaunimo Centre (Hamilton, Dundurn St. N.)

H. L. D. T. "AUKURAS"

BILIETAI: suaugusiems \$2.50, studentams ir pensininkams \$1.

LONDON, ONT.

MOTINOS DIENA paminėta šventovėje atitinkamu pamokslu ir maldomis, o salėje — įvairia programa. Minėjimą salėje pradėjo lituanistinės mokyklos vedėjas L. Eimantas, primęs R. Kalantos ir kitų aukas, sudėtas protesto ženklą prieš rusiškąją priespaudą. Kun. B. Pacevičius sukalbėjo maldą už mirusius ir kenčiančias motinas. Minėjime dalyvavusios motinoms jaunimas įteikė po gražią raudoną rožę. Labai gražų sveikinimo žodį tarė apyl. pirmininkė Irena Jakubaitytė. Ji parbrėžė, kad lietuvių motinai tenka dvigubos pareigos: be bendrų motinos pareigų, jai dar tenka išaukėti savo vaikus lietuviškoje dvasioje. Ji kvietė jaunimą domėtis visu tuo, kas lietuviška, nors tai dabar atrodo ir nesvarbu, bet užaugus nuomonė pasikeičia: kas išmokta ir patirta pasirodo svarbu ir naudinga. Meninė programa buvo atlikta lit. mokyklos mokinių. Nuosirdi daina skambėjo iš jaunų krutinių. Paskambinta pianinu, deklamuota, vaidinta, šokta taut. šokių ir t.t. Šis motinos dienos minėjimas priskirtinas prie įdomiausiųjų. Svarbiausia, kad programa buvo įdomi ir jaunimui: tiek jos atlikėjams, tiek ir žiūrovams. Jaunimui ypač patiko sceniniai gabaliukai, sekant "Antrijai Kaimą", paruošti Gr. Petrauskienės. Atrodo, kad perdavimas istorinių įvykių humanistinė forma yra sėkmingesnis, jaunimo daugiau mėgsta, negu rimtos formos dėstymas. Minėjimą surengė lituanistinė mokykla.

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS buvo lyg ir antroji dalis Motinos Dienos minėjimo. Mokiniai pakelti į augstesnius skyrius, o X skyrių baigusieji apdovanoti dovanėlėmis. Jų buvo keturi: A. Bersėnas, Z. Bersėnaitė, R. Dragunevičiūtė ir V. Pociūtė. Taip pat įteiktos premijos už geriausius Lietuvos žemėlapius. Girtinas ir mokyklos laikraščio leidimas: žurnalistų mums trūksta ir juos prisivilioti yra lengviau jų jaunystės dienose. Praėjusiais metais vedėjo pareigas ėjo nepaaitantis L. Eimantas, pavaduotoja — V. Gudelis. Be jų dar mokytojų Gr. Petrauskienė, L. Keraite, kun. B. Pacevičius ir M. Chainauskas. Tėvų komiteta sudarė pirm. St. Keras ir nariai — Ir. Dragūnėvičienė, Pr. Tumasas. Išd. Pr. Tumasas įteikė mokytojams dovanėles. Pagaliau graudus momentas: iš Londono išvyksianti jaunoji mokytoja L. Keraite atsisveikino su savo mokykla, bet, kaip ji pati pabrėžė, tik... laikinai. Jos mažieji mokinukai, irgi susigraudinė, nenorėjo jos išleisti. Jie įteikė jai dovanėlę ir gėlių. Tas momentas kaip tik pabrėžė, kad tarp jaunosios mokytojos ir jos mokinių buvo nuosirdus ryšys, taip svarbus auklėjimo darbe. L. Eimantas dėkojo visiems, vienu ar kitu būdu parėmusiems lituanistinę mokyklą, o taip pat visiems prisidėjusiems prie to, kad lituanistiniai dalykai bus užskaitomi kreditais, panašiai kaip ir kitos kalbos. Gr. Petrauskienė paruošė tam planą, apyl. valdyba sudarė užnugarį, o A. E. Pocius pravedė tai valdžios įstaigose. Panašią padėką išreiškė ir tėvų k-to pirm. St. Keras. Tegul ši svarbi institucija niekad nemiršta ir tegul nuolat tobulėja. D. E.

DELHI, Ontario

SEIMOS SVENTĖ. Gegužės 18 d. D. M. Norkai savo gražiuosiuose namuose suruošė gražų pobūvį savo dukrelių Dalytės ir Birutės garbei jų universiteto baigimo progą. P. p. Norkų gana talpūs namai buvo pilni svečių iš Toronto, Hamiltono, Delhi m. ir plačios apylinkės. Be gausaus būrio vyresniųjų, netrūko ir lietuviško jaunimo, kuris traukė lietuviškas dainas.

Delhi miestelyje gyvena tik saujelė lietuvių. D. M. Norkų jaunimas augo tarp s v e i t m a u č i ū, bet dukrėlės lietuvių kalbą vartoja laisvai. Taip pat ir jaunutis sūnus Rimas gražiai kalba lietuviškai, lanko šeštadienį mokyklą ir šoka tautinius šokius.

Augštojo mokslo pasiekti jaunam žmogui šiame krašte nėra sunku, bet išlikti moraliskai augtame lygyje yra sunkoka problema. P. p. Norkų dukrėlės ir vieno, ir kito pasiekė lengvai: jos niekad neapleido pamokų bei paskaitų, pamaldų ir visuomet buvo laiku tėvų namuose. Jaunos graduantės turi tarnybą ir gyvena Toronte, bet kiekviena progą apsilanko pas savo tėvelius.

Pagarba priklauso p. p. Norkams už išmokslinimą ir puikų išauklėjimą savo dukrelių, o jaunoms akademikėms lieka tik palinkėti gražios ateities. Kalnynas

DĖMESIO!

Pirmą kartą HAMILTONE Anatolijaus Kairio

"Zmogus ir tiltas"

3 veiksmų drama su epilogu

SEKMADIENI, BIRŽELIO 2 d., 4 v.p.p.,

Jaunimo Centre (Hamilton, Dundurn St. N.)

H. L. D. T. "AUKURAS"

BILIETAI: suaugusiems \$2.50, studentams ir pensininkams \$1.

Dailės ir scenos mėgėjų vakarą Hamiltono Jaunimo Centre balandžio mėnesį surengė L. Stungevičienė ir E. Kudabienė. Suvaidinta V. Alanto komedija "Siapus uždangos" ir surengta meno mėgėjų paveikslų paroda. Dalyvavo 7 dailininkės mėgėjos. Jų darbų įvertinimą pateikė dailininkai — A. Trumpickas ir J. Žilinskas. Iš kairės: L. Stungevičienė, E. Kudabienė, S. Zarankienė, P. Daliuvienė; stovi: p. Steiblenė, I. Petraitienė, p. Pusdešienė, E. Kronienė

HAMILTON

KOLUMBIJOS LB BOGOTOS APYLINKĖS VALDYBA ir nariai dėkoja Hamiltono Tautinių Šokių Grupės "Gyvatara" vadovybei: Genovaitė Breichmanienė, Linai Verbickaitė, Irenai Jokūbnyienė, solistui Jonui Vaškevičiui, akordeonistui Kazui Deksnui ir visiems grupės šokėjams už tris puikius pasirodymus Bogotos Municipalinėje Teatre vasario 21-23 dienomis. "Gyvatara" atgaivino mums lietuvišką dvasią, šauniai reprezentavo kolumbiečių publikai mūsų šokius bei dainas ir paliko mums maloniausius prisiminimus.

Su padėka Dr. Juozas Zaranka, LB Bogotos apylinkės valdybos pirmininkas

PARAPIJOS CHORAS gegužės 18 d. buvo nuvykęs į Ročesterį atsidėkoti vizitui. Ten Šv. Jurgio lietuvių par. salėje su Ročesterio Liet. Bendruomenės choru davė sėkmingą koncertą. Iš Ročesterio mūsikiškai parsivežė ročesteriečių AV par. chorui įteiktą gražią surašytą ir įreminą sukaiktuvinį metų sveikinimą.

ADOLFAS GODELIS užbaigė savo viengungiškas dienas — gegužės 18 d. AV šventovėje susituokė su Onute Pachutkaite, kurią iš Punksko atsiųsė JAV Jaunimo Centro salėje, kurioje dalyvavo apie 150 svečių. Sveikinimų kalbas pasakė svečias iš Romos prel. L. Tulaba ir prel. J. Tadauskas. Pokyliui įdomiai vadovavo jaunuoju svaivis iš Detroito dr. V. Majauskas. K. M.

HAMILTONO LIETUVIAI kviečiami prisidėti prie Toronto karavanų. Kiekvienos tautybės paviljonas parodys savo valgius, rankdarbius, miestus, meną. Toronto lietuviai dalyvaus su "Vilniaus" paviljonu. Perna Toronto karavanas susilaukė apie 300,000 lankytojų, šiemet tikisi

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai

Skonestai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryti.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.).....6% santaupas8 1/4% term. depozitus 1-3 m. 9%

IMAME UŽ: asmenines paskolas 12% nekiln. turto pask. 10 1/2%

MEDUS - reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas Induuso ar koriuose. Iš butyno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvii Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neauktos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE Vėl plačiai nuskambėjo Simas Kudirkas ryšius su jo motinos Marijos Kudirkaitės-Sulskienės bandymu susisiekti su JAV ambasada Maskvoje. Krikšto dokumentai Angelių Marijos bažnyčioje Brooklyne liudija, kad ji yra ten gimusi 1906 m. rugsėjo 28 d. ir pakrikštyta rugsėjo 29 d. Taigi, ji turi pilnas teises į JAV pilietybę. Pilietybė taipgi gali būti suteikta ir jos sūniui Simui, pasilikusiam motinos mergautinę pavardę. Sino reikalavimus JAV ambasada Maskvoje norėjo apankyti M. Sulskienėi talkinantis biologas S. Kovalevas, bet sovietų milicininkai jo neleidė. Kai ambasados atstovas telefonu susitarė susitikti su S. Kovalevu gatvėje, pastarasis buvo suimtas KGB agentu. Balandžio 28 d. M. Sulskienė iš Vilniaus norėjo vykti traukiniu Maskvon su atitinkamais dokumentais, bet buvo sulaikyta Vilniaus saugumiečių. JAV ambasada dabar kovoja, kad M. Sulskienė būtų leista atvykti Maskvon ar kad ambasados pareigūnas ją galėtų apankyti Griškabady.

JAV LIETUVIŲ FONDO Čikagos Jaunimo Centre įvyksiuose metiniame suvažiavime dalyvavo 142 nariai su 3.275 balsais. 1973 m. veiklos apžvalga padarė LF valdybos pirm. dr. J. Valaitis, Pasirodo, tais metais buvo sutelkta apie 102.000 dolerių, o investicijų komisija infliacinės sąlygos kapitalą padidino \$57.488. Naują vajų pirmajam milijonui užbaigti paskelbė LF valdybos vicepirm. A. Rėklaitis. 1974 m. pradžioje LF turėjo 3.406 narius, kurių 750 buvo mirę, su \$895.711 kapitalu. LF yra gavęs 36 testamentinius palikimus, kurių dalis jau realizuota, o kita dalis dar tebėra teismuose. Vėlonies J. Krukonio palikimas, atskaitčius visas skolas, sieks apie \$188.000. Jis įvairių akcijų buvo įsigijęs net už \$1.200.000, bet daug pinigų prarado dėl savo užsispyrimo niekad jų akcijų neparduoti. Suvažiavimu dalyviai LF tarybą išrinko trečdali naujų narių — dr. J. Kazicką, dr. F. Kauną, V. Kamantą, M. Lenkauskienę, St. Barą, A. Sabalį ir A. Vakselį. Kontrolės komisijon buvo išrinkti K. Girna, A. Būga ir S. Raudkimas.

DIDELIS TAUTYBIŲ FESTIVALIS įvyks gegužės 31 — birželio 1-2 d. Dayton, Ohio, Suvažiavimų Centre. Dalyvaus net 26 tautybės, jų tarpe ir lietuviai. Festivalio organizatorė ir vadovė yra Aldona Ryan. Festivalyje dalyvausiančios 26 tautybės turės 135 skyrius su savo patiekalais bei tautodailė. Daytono lietuvių festivalyje dalyvaus su 20 skyrių, kurių vadovavo Eleonora Šliužienė. Sėkmingu lietuvių pasirodymu rūpinasis Šv. Kryžiaus parapijos administratorius kun. V. Katarskis ir Frank Ambrose vadovaujamas šios parapijos lietuvių kultūros klubas. Programą atliks Aldonos ir Joseph Ryan pelnai suorganizuota tautinių šokių grupė "Vėjeliai".

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ tradicinė poilsio bei studijų savaitė šiemet bus Dainavoje rugpjūčio 4-11 d. d. Ja gali pasinaudoti ne tik frontininkai, bet ir kiti lietuviai. Šiuo metu jau ruošinama plati simpoziumų, paskaitų bei pranešimų programa, skirta lietuvių ir Lietuvos gyvybiniam klausimams. Savaitės bus užbaigta tradiciniu literatūros ir dainos vakaru, kuriame dalyvaus žymieji poetai bei rašytojai ir iškili laisvojo pasaulio lietuvių dainininkė. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau. Savaitės dalyvių registracija: Viktoras Palūnas, 518 Catalina Dr., Akron, Ohio 44319; Vytautas Petrusis, 9309 Appleton, Detroit, Mich. 48239; Jonas Urbonas, 1418 West Elmwood, Clawson, Mich. 48017, USA.

BALETO ARTISTAS Alfonsas Liepinas balandžio 19 d. staiga mirė Miami mieste, Floridoje, kur jis turėjo savo privačią baleto mokyklą ir vadinosi Alfa Liepa. Vėlonis buvo gėmęs 1923 m. Kaune, balgės vietinėje žemųjų gimnazija, B. Kelbauskio baleto studija. Kauno valstybiniame teatre šoko nuo 1938 m. Pokario metais Kasselio stovykloje buvo suorganizavęs baleto teatrą "Laisvė" ir baleto studiją. 1947 m. atliko pagrindinį vaidmenį L. Delibes "Kopelijos" balete, pastatytame bendromis lietuvių baletininkų pastangomis. Į JAV atvykęs 1949 m., gyveno Niujorke ir reikšė kaip baleto šokėjas pas amerikiečius. Floridon persikėlė prieš 7 metus. Vėlonis palaidotas balandžio 23 d. Southern Memorial Park kapinėse iš St. James katalikų šventovės, dalyvaudant kun. Jurgiui Razučiui.

Brazilija

DAINA VASILIAUSKAITE Porto Alegre karo mokyklos šventėje laimėjo grožio karalaitės titulą. Tai jau trečias Dainos laimėjimas grožio karalaitės konkursuose. Ji yra Aidos ir Svetislavo Vasiliausko dukra.

JONAS CECINAS yra vienas seniausių lietuvių Porto Alegre miest. Pradėjęs gaminti pintinę avalynę, jis buvo įsigijęs batų siuvyklą ir gumos fabriką, o dabar atidarė trečią batų ir odos parduotuvę.

Urugvajus

KUN. JONAS GIEDRYS, SJ, Montevideo lietuvių klebonas, lankėsi Brazilijos lietuvių ir parvežė daug sveikinimų Urugvajaus lietuviams,

ypač jaunimui. Jis taipgi parsivežė ilgą filmą apie S. Amerikos lietuvių jaunimo gyvenimą bei veiklą.

MONTEVIDEO LIETUVIAI specialiomis pamaldomis paminėjo vėlonies kun. J. Bružiko, SJ, tragikos mirties metines. Jo atminimas pagerbtas paminklinės bronzinės lentos atidengimu.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS "Ažuolynas" valdybon išsirinko: pirm. J. K. Mockevičių, ižd. O. Grabowski, narius M. I. Kamandulę, D. Acostą ir R. Geležauską.

Argentina

KUN. JUOZAS STASIULEVIČIUS, buvęs Lanus kapinių kapelionas, Lomas de Zamora vyskupo buvo perkeltas į to miesto Maria Auxiliora parapiją.

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos pirm. A. Mičiūdas tarėsi su Lanus miesto burmistru dėl lietuviško skyriaus kapinėse įsteigimo. Šiuo reikalu jau yra įteiktas antras prašymas kapinių administracijai. Numatoma pastatyti panteoną, kurio sienų nišose būtų vietos 50-70 lietuvių.

BUENOS AIRES LIETUVIAI ruošiasi Kanados lietuvių "Aušros" kvarteto koncertams, kurie Urugvajų, Braziliją ir Argentinoje įvyks rugpjūčio mėnesi. Siuose P. Amerikos kraštuose jos viesės tris savaites.

AVELLANEDOS TĖVAI MARIJONAI gegužės 5 d. pradėjo laikyti pamaldas Villa Lugano lietuvių Santos Cristo šventovėje. Jos laikomos kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį.

Australija

MARTYNAS DIDŽYS, diplomuotas chemikas, turintis savo vaistinę Altonoje, gegužės 7 d. Melbourne Tullamarine aerodrome sutiko iš Vilniaus atskridusią su žmona Dalia Svambarytė-Didžienė. Kai prieš penkerius metus jis buvo nuvykęs Vilniun aplankyti giminii, T. Seliokienė paprašė jį užsukti pas jos seserį ir seserėčią Dalią. Po šio susitikimo abu jaunuoliai pradėjo susirašinėti. Tas susirašinėjimas baigėsi nauja M. Didžio kelione Vilniun, jo ir Dailos jungtuvėmis Sv. Mykolo šventovėje 1972 m. spalio 6 d. Australijon jis grįžo be žmonos ir ėmėsi žygių, kad ji būtų išleista pas vyrą. Leidima pavtyko gauti tik šiemet. Jaunoji D. Svambarytė-Didžienė yra baigusi Vilniaus universiteto fizikos-matematikos fakultetą, dirbusi profesoriaus asistente.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO Sąjungos Australijoje centrinė būstinė "Kangarys" atidaryta Adelaidės Katalikų Centre, kur parapijos taryba jaunimo reikalams paskyrė du didokus kambarius, o juos išsidėję ir papuošė pats jaunimas. Kun. A. Spurgis, MIC, jaunimo būstinei padovanojo neseniai JAV išleista didelį Lietuvos žemėlapi, Lietuvii Katalikų Moterų Draugija finnasavo kilimo įsigijimą. Atidarymo iškilmėje kalbėjo PIJ Sąjungos pirm. Jonas Mockūnas, buvęs pirm. dr. Antanas Stepanas, ALB krašto valdybos pirm. V. Neverauskas, iš Sydnejaus atvažiaves kun. P. Butkus.

Italija

ALGIRDAS IR VANDA ŽEMALCIAI, nuo 1969 m. gyvenę "El Rinconcin" viloje, apie 10 km į pietus nuo Romos, gegužės vidury su visa šeima — penkais vaikais persikėlė Romon. Jų naujasis adresas: Villa Nazareth, Via Domenico Tardini 33, Roma. A. Žemaitis dirba Jungtinių Tautų maisto ir agrikulturnos organizacijos Romoje. Persikėlimo progą A. V. Žemaičiai surengė iškilmingą pobūvį, kuriame dalyvavo: kardinalai Marella ir Samore, vysk. A. Deksnas, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. L. Tulaba, monsinjorai — Bičionas, Jonušas ir Minevičius, lietuvių saležiečių atstovas kun. M. Burbas, nemažas skaičius italų, svečių iš JAV ir Australijos, šeimininko bendradarbių iš Jungtinių Tautų mirtosios institucijos.

Vokietija

LIETUVIŲ KUNIGŲ ir pasauliečių suvažiavimas įvyks Bad Neuheim birželio 1-3 d. d. Vysk. A. Daksnis kalbės tema "Sventieji Metai", o iš Čikagos atvykęs kun. G. Kijauskas, SJ, penkios konferencijoje nagrinės temą "Krikščionis pasaulyje ir Bažnyčioje". Suvažiavime taipgi bus aptarta Sventųjų Metų progą organizuojama kelionė Romon.

MOTINOS DIENOS PROGA kun. Alf. Bernatons aplankė Hanau ir Rastatto lietuvių, atlaikydamas pamaldas ir pasakydamas pamokslus. Motinoms skirtame minėjime Hanau miestame dainų programą atliko moterų choras, deklamacijų — vaikai. Jie savo mamytes apdovanojo gėlėmis. Minėjimas užbaigtas suvestinėmis vaišėmis ir bendru visų lietuvių pašilinksminimu. Taipgi išrinkta ir VLB Hanau apylinkės naujoji valdyba, kuriai vadovaus pirm. Pr. Bilsas, 6451 Erlensee, Grabenring 14. Rastate įvyksiuose minėjime dainų motinoms padainavo vyrų choras, o K. Šimanskas parodė savo filmą apie lietuvių gyvenimą. Čia

JAVIMŲ ŽIBURIAI

Redaguoja Antanas Šileika ir Ramutė Birgelytė, talkinami kolektyvo

Kodėl jaunimas traukiasi iš veiklos?

Lietuvius jaunuolis, kuris linkęs organizaciniam veikimui, veikla jame bangomis. Studento metai yra labai socialūs. Per veiklą jis susipažįsta su kitais studentais, susitinka su draugais, keliauja į kitus miestus su važiavimų, stovyklų progomis ir t. t. Sukūrė šeimas, jauni žmonės pajunta, kad jų gyvenimas labai pasikeitė. Su vedybomis ateina niekados nepatirti rūpesčiai, naujos pareigos ir kitoks žvilgsnis į ateitį. Vedybos pristabdo jaunuolių buvusį ritmą ir įveda į naują, skirtingą. Būdamas moksleivių arba studentu, daug kitų draugų visur matydavai, visur jų būdavo pilna — ir šokiuose ir susirinkimuose. Jie ir sportavo, dainavo, stovyklavo, bet kai vedė, jų nė šešėlio nesimato.

Bet palaikime. Taip greitai jų nepasmerkime. Gal dar pasirodys. Po kiek laiko vienas jų, jau rimti, vedė žmonės, atveža savo vaikus į liuanistines mokyklas, nevienas ir pats mokytojauja, vaikų organizacijoms vadovauja, organizuoja pramogas arba jungiasi kitokion veiklon.

Atrodo, kad jaunų, aktyvių žmonių pasitraukimas iš veiklos yra tik laikinis. Jie ton veiklon paskui grįžta labai sūbrendę, surimtę, įsigiję profesijas, ekonomiška susitvarkę. Yra daug ir negrįžtančių. Vieni dirba gana toli nuo lietuviškos bendruomenės, kiti perdaug savo profesijoj pririšti ir t. t. Neabejojame, kad yra ir tokių, kurie jau nenori jokioje veikloje dalyvauti, bet kiek tokių, koks nuosimtis? Aplamai, ši problema yra labai neaiški, klausimas platus ir įvairus.

Statistika parodytų, koks nuosimtis lietuvių jaunuolių sukuria mišrias šeimas. Tos šeimos dažnai pasitraukia iš lietuviško organizacinio gyvenimo ir lieka tik su pirmu lietuvišku, respektuodamos tik kaikiuriuos lietuvių papročius, kaip pvz. Kūčias, ar prisimindamos lietuviškas dainas bei pasakas. Taip pat daugelis jaunų porų praleidžia didelį dalį laiko bendradarbiaudami su savo lygio profesijos draugais, su kuriais dirba ir dalinasi panašiais interesais. Šios jaunų poros susitinka su kitu tautybių jaunuoliais ir palaiko draugiškus ryšius. Tai užima laisvą laiką, kuris anksčiau buvo praleidžiamas tarp lietuvių.

— Kas yra lietuviška veikla? — klausia vienas privačiame jaunų žmonių pobūvyje.

— Visa, ką tik mes lietuvių darome, — atsako kitas.

— Aš nieko nedariau, tik lituanistinę mokyklą lankiau. Tai ar aš pasireiškiau lietuvių bėje?

— Aišku, kad jau reiškiesi.

— Aš studijavau ispanų kalbą ir visai nesijaučiu, kad dirbau ispaniškai, — isterpia trečias.

— Bet vistiek tu Ispanijai naudingesnis, negu aš, kuris visai tos kalbos nemoku...

— O aš šokau tautinius šokius. Tai reiškia, taip pat dirbau...

Kur tas veikimas yra ir kur jo nėra, kartais sunku spręsti. Priėmus toki bendrą aptarimą, kaip anksčiau minėta, veikimas yra visa, ką mes lietuvių darome. Taigi, neveikiančių beveik visai ir nebūti. Anksčiau patys lankė liuanistines mokyklas, o dabar atėję savo vaikus, stovyklavę pilnos. Bendruomenės veikime ar kokiame nors politiniame susibūrimame jaunesniųjų nesimato, nes tą darbą mėgsta vyresnieji. Bet su laiku, labai palengva atsiranda ilgai nepasiradę jaunas žmogus...

Lietuvišką jaunimą galima suskirstyti į dvi grupes. Vieni aktyviai dalyvauja įvairiose organizacijose, choruose, sporto klubuose ir t. t., kiti niekur nesireiškia. Apie pastaruosius čia nekalbėsime. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga — PLJS pakankamai per Jaunimo Metus iškėlė jų klausimą. Bet ar jie ką tuo pasiekė, ar pasiekė, parodysi ateitis. Noriu pakalbėti trumpai apie tą jaunimą, kuris dalyvauja lietuviškoji veikloje ir vėliau iš jos pasitraukia.

Vyresni lietuviai vadovai, dirbdami su gimnazijos amžiaus jaunuoliais, stebi juos, ieško juose įvairių gabumų, padeda tuos gabumus ugdyti ir jau džiaugiasi, kad už metų bus kas

juos pavaduos. Jiems pavargus, lietuviškos darbą tęs toliau, perduos sekantį kartai. Pradžioje jaunuolis džiaugiasi naujomis pareigomis ir privilegijomis. Būnant gimnazistu, užtenka laiko ir mokslui, ir organizacijoms. Patenkintas abi pusės.

Bet visai kitą šviesoj viskas pasirodo įstojus į augštesnę mokyklą ar universitetą. Jaunuolis tada pajunta atsakomybę išlaikyti lietuviškumą mūsų jaunime. "Bet aš dar jaunas. Pats savęs dar nesu suradęs." Jis jaučiasi nepasiruošęs tom pareigoms. Tai atsakomybė, reikalaujanti daug darbo ir laiko. O jo tiek maž. Universitetas — ne gimnazija. Jei nori baigti gerai pažymiais, turi gerai prisistoti prie knygų. Retas kuris studen-

tas yra toks gabus, kad gali baigti "magna cum laude" ir dar vadovauti jaunimui.

Pagaliam reikia laiko ir savo asmeniniam gyvenimui. Jaunystė — viena ir trumpa. Vyresniųjų spaudimas ir priekaištai didėja. Mokslo įtampa ir nuovargis auga. Pasidaro nemielos nei organizacijos, nei lietuviškos darbas. Ir ką jie daro? Didžiausiam visų nusivylimui pasitraukia iš lietuviškos veiklos.

Mieli vadovai ir tėvai, nenusiminkit ir nepraraskit vilties! Leiskit jiems baigti mokslą, duokit jiems "atostogų". O baigę mokslo vėl grįžtų su platesniu akiračiu pavaduoti Jūsų, vėl įsijungs į lietuvišką veiklą su nauja dvasia ir jėgomis.

Jūra

Londono ir Windsorio lietuviai studentai pirmajame susitikime

Tegyvuoja Windsorio studentija!

Lietuvių studentų klubas susirenka kas mėnesį. Veiklai vadovauja Paulius Kuras, Dana Giedriūnaitė ir Rimas Kazimėnas. Lietuviai taip pat veikia ir tarptautiniame studentų klube, prisideda prie Windsorio lietuvių bendruomenės veikimo. Vasario 16 minėjime paskaitininkas buvo studentas Rimas Petras. Jis pabrėžė, kad jaunimas turi geriau susipažinti su lietuvių tautos istorija, kalba ir suprasti lietuvių reikšmę. Dvi studentės — Rūta Čerškutė ir Aldona Tautkevičiūtė dainuoja "Aušros" kvartete, kuris atliko meninę dalį.

Ketvirtas Windsorio-Londono studentų suvažiavimas įvyko 1974 m. sausio mėnesį. Kasmet susirenka pabendrauti — žaidžia futbolą, o vakare pasilinksminam. Siemet Windsoras ir vėl laimėjo — nugalėjo Londono studentus 4:0.

Stai Windsorio Lietuvių Studentų Klubas rašo atvirą laišką Jurgui Valaičiui, Londono Studentų Klubui pirmininkui:

Kaip sekasi? Ilgą laiką nematėm ir greičiausiai ilgai nematysim tavo

paraudonavasio veidėlio. Bet nesi-
jaudink, Jurgi, žaidimas lieka žaidimu — rezultatas nesvarbu.

Tikimės, kad niekas iš jūsų komandos nesusižeidė bekovojoant dėl to garbingo "??". Puodo. Tai buvo tikrai klasikinė kova dumblyne ir geliančiame šaltėje.

Gaila, kad jūsų tie mižiniai...

Ak, Jurgi, mes tikrai smagiai pabaliavom, padainavom ir gardžiai pavagėm... ko liežuvių nenurijom!

Manome, kad gerai pasilinksminę beveik užmiršote dienos sarmatą kiauiliškūrio kovoję.

"Garbingasis Antanas, Pirmyn, pirmyn, pirmyn... Puodo Karalaiti, Pirmyn, pirmyn, pirmyn... Greičiausiai išgėrė užbona, Boną, boną, boną..."

Atsiprašome, Jurgi, mūsų windorietų kūrybingumas kartais netyčia išsprūsta!

Tikime, kad kitais metais, kai mes atvyksime į Londoną, mūsų penkerių metų rungtynių sukaikčiai, Jūs būsite pasirodę "atkeršyti".

Iki pasimatymo kitais metais.

WINDSORIO LIETUVIAI
STUDENTAI

Meilė — gražiausia dovana

Daug yra kalbama apie meilę. Bet kas yra meilė? Meilė yra gražiausia dovana, kurią žmogus gali kitam duoti. Ji yra slepininga. Jos negali nei matyti, nei išaiškinti.

Kai būt sunku mylėti, nes pradedi jausti jausmų, kurių niekada neįjautai. Akys atsidaro ir atrodo, kad saulė visada šviečia. Gyventi pasidaro lengviau, nes yra dėl ko. Žmogus bei meilės, šilumos gyvena tamsoje ir tamsumoje. Jo dienos tokios pačios. Pradedi atsiskirti nuo žmonių, jaučia, kad niekam negali ko nors duoti.

Reikia mokėti mylėti. Tikra meilė yra be pavydo, be reikalavimų. Žmogus negali priversti kitą jį mylėti. Mes turime leisti kitam turėti savo gyvenimą ir laiko pabūti vienam. Jeigu žmogus niekada nėra mylėjęs (yra daug tokių žmonių), jam yra sunku nepavydėti. Mylinti nori visada su juo būti, su juo viską daryti. Meilė gali apakinti mūsų akis. Gal

matome tik jo gera pusę. Jis turi ydų, jis yra žmogus! Tikra meilė yra matyti jo trūkumus ir jo geras savybes.

Mylėdamas žmogų tavo širdis atsidaro skausmui. Tikra meilė viską nugali. Bet jėdumu, kodėl žmonės bijo pasisakyti vienas kitam, kad jie vienas kitą myli. Ar jaučiasi labai vaikiškai? Meilė yra atidavimas savęs kitam. Jeigu žmonės negali atsidaryti vienas kitam ir pasidalinti mintimis bei jausmais, jų gyvenimas nėra pilnas. Visada ko nors trūksta. Gal todėl žemėje yra tiek daug liūdnu žmonių. Jie nori atsidaryti, bet yra pilni baimės ir abejonų.

Dievas mums davė tokią gražią dovana. Vieni šita dovana gražiai pasinaudoja, kiti nemoka ją pasinaudoti, suteršia, o treči nori mylėti, bet niekas jų nemato. Jeigu visi parodytų daugiau supratimo ir šilumos, pasaulis būtų graži vieta gyventi.

LIIOLITA BUROKAITE

Energijos krizė?

Be abejonės, kiekvienas jau girdėjo, kad energijos stoga grąšina mūsų pasauliui. Kaikuriuos valdžios jau uždraudė savo piliečiams sekmdieniais automobiliams važiuoti. Kitos vyriausybės savo krašto gyventojams siūlo lėčiau važiuoti, vartoti mažiau šilumos, užsidėti megztinius ir t. t. JAV lėktuvai rečiau skrenda. Net ir tos išgarsėjusios merginos iš Las Vegas pasiaukojko savo krašto labai — užsi-

Tai menkniekis!

vilko daugiau drabužių, kad būtų galima šalėse termostatus žemyn pasukti.

Bet energijos krizė nevisus sujaudino. Pavyzdžiui, tinginiai dabar gali teisintis, kad jie padeda taupyti brangią energiją. Energijos stoka, palyginus su kitokiomis krizėmis, yra menkniekis! Kaip būtų, pavyzdžiui, jeigu mums pritrūktų deguonies? Ką valdžios darytų tokiu atveju? Gal kaikiuriuose kraštuose val-

Ačiū mokytojams, su kuriais kovojom

Toronto mokinių žodis išleistvių proga

Dar maži būdami, vieną šeštadienį, rimtai nusiteikę, pradėjome lankyti lietuviškos mokyklos pirmą skyrių. Ejome su džiaugsmu ir pasididžiavimu, nes jautėmės suaugusiais mokiniais. Tačiau mūsų džiaugsmas greitai pasibaigė, kai atėjo kitas šeštadienis ir vėl reikėjo eiti mokyklon. Kaip gi eisi tokiu laiku, kada televizija rodo pačias geriausias programas! Aišku, mūsų protesto niekas nepaisė, ir daugelis atsiradome mokykloje su ašaromis akys. Pradėta kova tęsti daugelį metų. Nepadėjo mūsų aiškinimai, kad draugams kanadiečiams niekur nereikia iš namų eiti, kad šeštadieniais galima ilgiau pamiegoti. Nepadėjo net ir skundai, kad blogus mokytojus turime. Iš tikrųjų tie mokytojai nevisada blogi būdavo — tik tada, kai pamokų neišmokdavo. O jeigu kartais sakydavome, kad sergame, kad galvą ar pilvą skauda, tai Jūs, mamytės, tik ranką prie galvos pridėjus ištardavote bausių sprendimą: "Niekio tau nėra, gali eiti. Pasiskubink, kad nepavėluotum!"

Ir taip prabėgo daug metų. Visa dešimtis. Atėjome į mokyklą, nieko nežinodami. Daugelis net nežinojome, kodėl einame. Mums atrodydavo, kad Jūs, tėveliai, mūsų tikrai atskratyti norite pusei dienos. Ir jausdavomės, jog esame skriaudžiami, nesuprasti. Ne kartą turbūt girdėjote mūsų labai lietuvišką pasipriešinimą: "It's not fair".

Buvo dienų, kai mes sakydavome, kad mums nereikia lietuvių kalbos, kad visai nesvarbu, kokios upės ir ežerai yra Lietuvoje, kad lietuviai perdaug kariavo, nes visa tai mums reikėjo išmokyti. Kai reikėdavo skaityti knygas ir paruošti santraukas, tai kiekvienas stengėmės ploniausią išsirinkti. Ir tautinius šokus šokdavome lyg mediniai, o dainavimą laikydavome balso gadinimu.

Tačiau dabar, žengdami paskutinį žingsnį iš šios mokyklos, mes suprantame, kodėl ją reikėjo lankyti. Jūs norėjote tikrus lietuvius turėti ir dabar galbūt turėsite.

Ačiū Jums, mamytės ir tėveliai, už kantrybę, už pagalbą, už

meilę. Ačiū Jums, kad mus lietuviškai auginate.

Mieli mokytojai, kurie mus mokėte, su kuriais mes kovojome dešimtį metų, kuriuos mes tėveliams skusdavome, kad esat negerai, ir kurių nervus gadindavome! Ačiū Jums už kantrybę ir pasivientimą. Bandysime tai, ką išmokome, neužmiršti ir gal kaikiurie iš mūsų mėginsime tęsti Jūsų darbą.

Ypatingai padėka seselei Daliai, kuri su mumis vargo net trejus metus iš eilės. Aštuntame skyriuje ji tikriausiai galvojo, kad mes esame blogiausi ir žiopliausi mokiniai, ir visdėlto išmoko mus linksniuoti, diktantus rašyti. Devintame skyriuje mes šaukėme ir tikėjome, kad buvo labai sunku, kol nepatekome į dešimtą skyrių. Čia prasidėjo tikri kryžiaus keliai. Vargome, pykome, juokėmės, dainavome, viskuo dalydamiesi su sesele Dalia. Ir dabar išsiskirdami, tariame tik didelį ačiū.

Birutė Nakrošiūtė

BIRUTĖ NAKROŠIŪTĖ, Toronto Maironio mokyklos X skyriaus mokinė, skaito atsisveikinimo kalbą mokyklos pabaigtuvių iškilmėse

Baltiečių studentų veikla gyva!

Gal skaitytojai pastebėjo retkarčiais pasirodančias žinutes apie ruošiamus pobūvius, seminarius lietuviams, latviams ir estams studentams. Tai rodo, kad yra grupė studentų, kuriems rūpi bendrų jėgų suteikimas, susipažinimas su vieni kitų dainomis, šokiais, papročiais, pasidalinimas mintimis visom trim baltiečių grupėm rūpimais klausimais. Tokia grupė studentų susibūrė jau prieš metus Toronto universitete ir pasivadavo COBY (Committee of Baltic Youth). Jų tikslas — susipažinti su vieni kitais ir jų kolonijų organizacinę struktūrą, kad būtų sudaryta galimybė greitai komunikacijai tokiais atvejais, kaip Kalantos, Kudirkos ir pan. Galvojiama, kad visų trijų balsas turės daugiau svorio, nes atstovaus didesnį asmenų skaičių. Taip pat norima, kad baltiečiai jaustųsi, jog retkarčiais reikia palaikyti bendrus ryšius, jog visų trijų tautų identitetas turi daug ko bendro. COBY jau yra suorganizavęs kelis šokus, vyno - surio vakarus, vasaros metu iškylą Toron-

to salose ir kelis seminarus. Pastaruosius rengia pakaitom latviai, lietuviai ir estai.

Sausio 29 d. įvyko latvių surengtas seminaras Toronto Latvių Namuose. Programoje buvo estų ir latvių tautinių šokių grupių pasirodymai, lietuvių liaudies dainininko dainos. Taip pat dalyviai galėjo pasirinkti vieną iš dviejų paskaitų: 1, "Soviets Sąjungos 1970 m. surašymo rezultatai" (politinių mokslų dėstytojas Juris Dreifelds) ir 2, "Senovės latvių religija ir jos atsigavimas dvidešimto amžiuje" (Brunis Rubess). Po programos ir paskaitų bei diskusijų įvyko vaišės ir tautiniai šokiai visiems.

COBY artimoje ateityje numato dar kelis seminarus. Yra įsijungę ir vėjų už etninio programų perdavimą per CBC radijo stotį ir šiuo metu ruošia "position paper", atstovaujanti baltiečių pažiūrą. Ketina nuvežti ir pristatyti komitetui Otavoje. Taip pat kalbama apie baltiečių studentų suvažiavimą š. m. rugšėjo mėnesį.

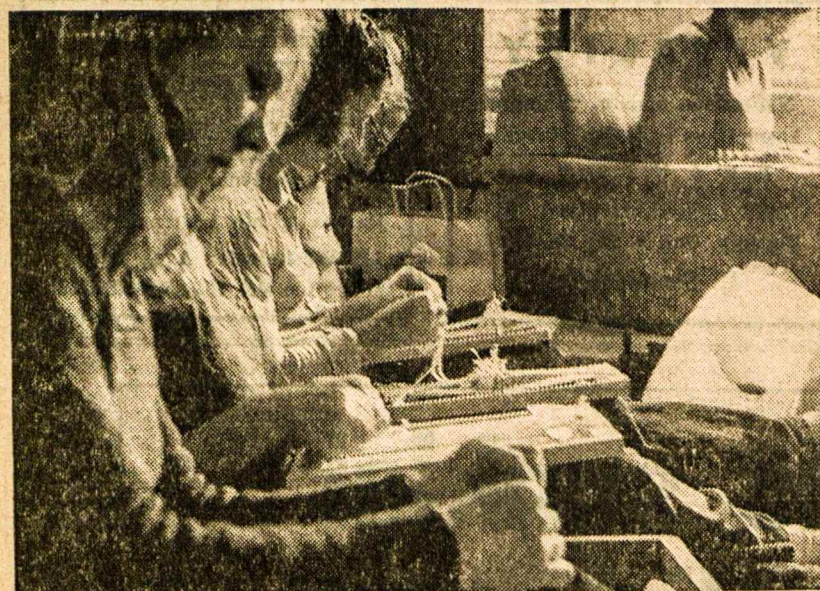
Gabija

sia nelaimė iš visų būtų amžina kancija tam žmogui, kuris, suvartojęs savo dalį žodžių, norėtų paklausti, kur yra prausykla.

Kiekviena krizė turi ir savo gerą pusę. Kadangi žmogus suvartoja mažiau oro, kai geria, būtų privaloma gerii kiek galint daugiau. Valdžia, suprasdama šį faktą, papildyt visus gėrimus. Tada galėtumėt turėti balius kiekvieną vakarą. Manau, kad vien tik inžinieriai galėtų pergyventi tokią krizę, nes jie dabar geria daugiau, negu kvėpuoja.

Galimas dalykas, kad koks nors mokslininkas išras deguonies pakaitalą. Galimybės sėkminga intriga mano mintyse. Kiekvienam atveju, aš manau, kad mes galime jaustis laimingi turėdami energijos krizę.

Algis Čepas

Vyresniosios skautės Montrealyje mokosi gobelenų audimo, vadovaujant dail. A. Tamošaitienei

Išausime rašelinius, kaip bičių korelius

Montrealio vyresniųjų skautų "Vaivos" draugovė mini 25-rių metų sukaktį savo įsikūrimo (birželio mėn. 1948 m.). "Vaivos" vardas paimtas iš Krėvės padavimo apie Vaivą, Straublį ir Perkūną. Žinom, kad Vaiva audė tokias gražias juostas, kaip vaivorykštę ant dangaus po lietaus. Montrealio vaivos, minėdamos savo sidabrinę sukaktį, nutarė išmėginti savo nagingumą ir pabandyti pakonkuruoti su Vaiva, kuriai net Perkūnas rinktis drauge kartą savaitėje ir mėginti austi juostas ir gobelenus.

Vaivos nutarė sudominti mūsų tautodaile ir jaunesniasias seses. Taigi, skautės jos mokys austi juostas, o paukštytes pinti Vilniaus verbas, marginti Velykų margučius, dirbti kalėdinius šiaudinukus.

Taigi Vaivos turi didelių užsimojimų savo sidabrinės sukaiktės proga. Jei sąlygos leis ir bus finansškai pajėgios, jos planuoja surengti net tautodailės stovyklą vasaros gale. Visų metų darbą žada užbaigti didžiule muge rudenį. Tikime, kad visiems bus įdomu mus tada aplankyti.

Žinoma, viso šio projekto mes niekad negalėtume realizuoti, jei dailininkai Tamošaičiai nebūtų tokie nuosirdūs ir tokie svetingi. Ačiū jiems labai, šimtą kartų tikrai!

Rasa Lukoševičiūtė

Ar reikalinga studentų sąjunga?

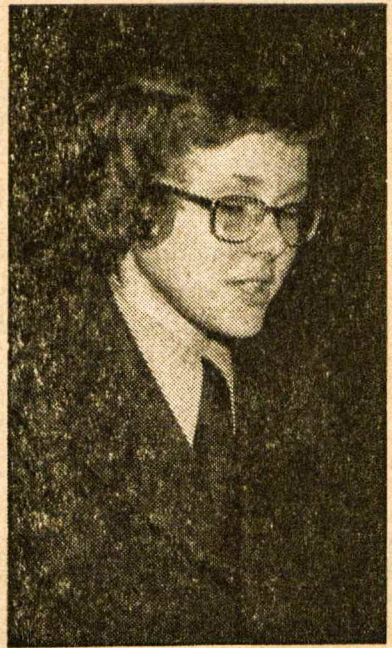
Sį rudenį, kaip beveik kiekvienais metais, įvyks Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas. Suvažiavimo rengėjai yra jau išnuomoję Toronto The Royal York viešbutį lapkričio 28-30 d. d. (amerikiečių Padėkos savaitę). Suvažiavimo komitetas jau aktyviai veikia nuo šių metų pradžios ir stengiasi surengti įdomų, įvairų savaitgalį.

Būdamas pats išsivėlęs į rengėjų darbus, norėčiau žinoti, ko kiti studentai laukia iš šio suvažiavimo. Dažnai prašau draugų ir pažįstamų nuomonių. Prieš keletą savaitių teko susitikti su savo broliu. Kalba neišvengiamai priėjo prie suvažiavimo planų ir darbų. Po kurio laiko diskusijos nukrypo nuo suvažiavimo ir pačią sąjungą. Jis iškėlė kelis klausimus, kurie man rodos rūpi daugeliui studentų.

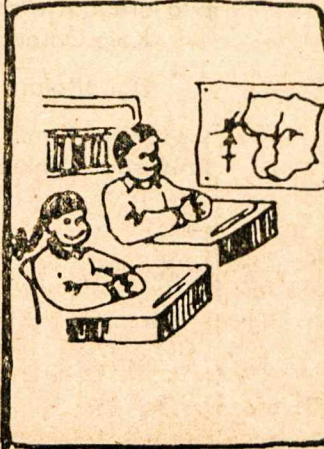
Pirmas klausimas buvo labai pagrindinis: ar yra reikalinga organizacija dabar? Man rodosi, kad LSS dabar yra daug reikalingesnė ir galbūt reikšmingesnė, negu seniau. Per paskutinius kelerius metus daugelyje S. Amerikos universitetų buvo įsteigti ar atgaivinti lietuvių studentų klubai. Kad jie išsilaikytų ir prasmingai veiktų, reikia gilesnių tikslų. Kitaip jie gali tapti vien baliuku ir šokių ruošėjais. Tokie klubai greitai miršta. Jiems dažnai reikia pagalbos koordinuojant veiklą su kitais klubais, jei nori ko nors didesnio pasiekti. Atskiros salos mažai ką gali padaryti — reikia gero susisiekti, stiprių ryšių. Organizacija, kuri gali koordinuoti tokią veiklą, yra reikalinga. Dėlto LSS gali tą darbą atlikti. Nesakau, kad LSS praeityje taip visados veikė, bet kad yra tokia galimybė.

Antras klausimas yra daug naujesnis: ar negalėtų naujai įsteigta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga perimti LSS darbą ir išvengti darbo duplikacijos bei antagonizmo jaunimo tarpe? Gal galėtų ir gal taip kada nors bus, bet tuo atveju lietuvių studentija daug pralaimėtų. Pagal dabartinę struktūrą, šios dvi organizacijos turi nemažų skirtumų. PLJS rūpinasi visu jaunimu, ne tik studentais. Man rodėsi, kad studentams reikia grynai studentiškos organizacijos.

Antras struktūrinis skirtumas išsėina iš PLJS priklausomybės Lietuvių Bendruomenei. Kaip aš suprantu, PLJS sekijos yra skirstomos pagal LB apylinkes, pagal miestus. LSS irgi turi savo skyrius didmiesčiuose, bet dar svarbiau — turi

ALMIS LEDAS, Toronto Maironio mokyklos X skyriaus mokinys, atsisveikina su mokykla ir mokytojais pabaigtuvių iškilmėje

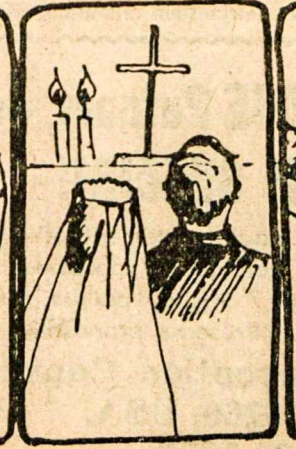
studijuojame...

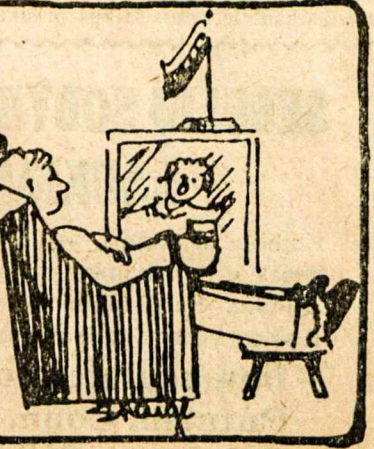
stovyklaujame...

šokame...

susituikiame...

o dabar "veikiame"...

Toronto Maironio mokyklos mokiniai, šį pavasarį baigę X skyrių ir atsisveikinę su mokykla. Kairėje — mokyt. A. Kuolienė, viduryje D. Keblinkaitė, dešinėje — mokyklos vedėjas J. Andrulis. Nuotr. St. Dabkaus

WINNIPEG, MANITOBA

A. A. TAMOSAICIŲ meno paroda (paveikslų, kilimų, gobelenų, tautinių raštų) įvyks Manitoba Museum of Man and Nature, 190 Rupert Ave. kamps Main St. — Rupert Ave. nuo birželio 25 iki liepos 6 d. Atidarymo iškilmės — birželio 25 d., 8 v. v. J. B.

LIETUVIŲ DIENA ir Winnipego šimtmetis, Kanados gimtadienis vyksta kartu, todėl, be Lietuvių Dienos programos, svečiai galės pamatyti ir kitas įvairias, kaip jachtų parada, kuris įvyks liepos mėnesio 1 d., ir daug kitų dalykų. Šimtmečio sukakčiai ruošiasi visas Winnipego miestas — griaua ištisus miesto kvartalus. K. Lietuvių Dienai ruošiasi rengėjų komitetas, ir visa lietuviška visuomenė nori, kad ta diena liktų visiems atmintina.

MIRĖ. Balandžio 25 d., sulaukęs 80 metų amžiaus, mirė Motiejus Barkauskas; palaidotas balandžio 28 d. iš lietuvių Sv. Kazimiero šventovės Elmwood kapinėse. Po laidotuvių įvyko jo pagerbimo pusrėčial lietuvių klubo salėje. Gegužės 3 d. vėžio ligos pakirstas mirė Antanas Streigis. Pamaldos įvyko Sv. Kazimiero šventovėje; palaidotas gegužės 8 d. Elmwood kapinėse. Po laidotuvių įvyko liet. klubo salėje pusrėčial, kurių metu buvo perskaitytas jo paties prieš mirtį parašytas atsisveikinimo laiškas. Kor.

MOTINIŲ PAGERBIMAS. Gegužės 12 d. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovėje susirinko žymiai daugiau žmonių 11 val. pamaldoms, ne-

RODNEY, ONTARIO

MOTINOS DIENOS minėjimas praėjo gerą nuotaiką ir su gera programa. Minėjimas paprastai įvykdavo lietuvišku papročiu — pirmąjį gegužės sekmadienį. Šį kartą padaryta išimtis — įvyko antrąjį sekmadienį, tad svečių iš gretimų apylinkių buvo tik vienas kitas. Minėjimą pradėjo apyl. pirm. J. Statkevičius. Tylos minute buvo pagerbtos mirusios ir kenčiančios motinos. Joms sugiedota "Marija, Marija". Paskaitą skaitė jaunas, pasižymėjęs gera tarrena ir prasmingu turiniu Almis Kuolas iš Toronto. Jo tema: "Motina šių laikų sankryžoje". Dėstymas akademiškas, gerai paruoštas, objektyvus. Stipriai buvo pabrėžta, kad mečiaga, kuri šiais laikais yra labai užgožusi žmogų, neturi jo pavergti, bet jam tarnauti. Šalia objektyvios tiesos norėjosi išgirsti iš jaunosios kartos atstovo, kiek reikia motinai (ypač jaunai motinai) stiprybės, šeimai atsidūrus kritiškoje padėtyje, kai pvz. netenka vyro ir lieka viena su vaikais.

Kaip jau įprasta, šio minėjimo metu vyksta ir šeštadieninės mokyklos užbaigimas. Mokyt. E. Kojelaitienė, nors ir ne su gausiu mokinių skaičiumi, pasirodė labai simpatinga. Eilėraščių ar pačių mokinių kūryba buvo tinkamai parinkta. Programoj dalyvavo: S. Gaidauskaitė, L. Ališauskaitė, A. Ciparytė, P. Jocius, R. Ališauskaitė, L. Rastapkevičius, R. Ališauskas. Pažymėtina didelė pa-

CALGARY, ALTA

ILGIAUSIŲ METŲ buvo sugiedota J. Sniečkui, sulaukusiam 79 metų. Sukaktuvininkas anksčiau gyveno Toronto, bet senatvėje atsikėlė gyventi artėjan sušaukį į Kalgarį. Ilgo ir gražaus amžiaus sulaukusį sukaktuvininką sveikino draugai ir gerį pažįstami: V. Kučinskienė, A. Janeliūnas, V. J. Grigai, Ev. L. Ammon, A. Kazianus. Gėles stalui papuošti nupirkė K. Vaitkūnas. Tortą ir žvakutes parūpino M. Vanagaitienė. Svečius pavaišino sūnus J. Smith su žmona. Advokatas J. Smith dirba alyvos b-vėje ir visuomet suranda laiko dalyvauti lietuvių rengimuose. Jis visada būna pirmutinis pradėti daina "Viens, du, trys — graži Lietuva, kaip gėlė žydi visada". Besikalbant ir senus laikus prisime-

SESELIŲ SODYBOJE Putnam, Conn. LAUKIAM SVETČIAI!

Kambariai erdvūs, saulėti, naujai atremontuoti. Maistas geras ir gaminamas pagal lietuviškus papročius. Maloni aplinka. Paplūdimiai už 4-7 mylių, puikus pušynėlis. Kainos visiems prieinamos. Prašome pranešti iš anksto:

Immaculate Conception Convent,
Putnam, Conn. 06260, USA.
Telefonas 203-928-5828

Sault Ste. Marie, Ont.

MOTINOS DIENOS minėjimas įvyko gegužės 5 d. ukrainiečių parapijos salėje. Minėjimą atidarė apyl. valdybos pirm. R. Gasperas. Trumpu žodžiu apibūdino lietuviškos motinos vaidmenį išlaikant lietuvių kalbą ir papročius išeivijoje. Sugiedojus tautos himną, sekė meninė dalis, kurią atliko mūsų jaunimas. Seserys Mėta, Rūta ir Laima Motiejūnaitės labai gražiai padainavo visą eilę lietuviškų ir porą angliškų dainų. R. Motiejūnaitė scenoje gana stilingai pašoko porą šokių. Tai labai muzikali ir veiklos lietuviškos. Jos ir atliko didžiausią programos dalį. Deklamavo D. Duoba, R. Skaržinskaitė, S. Vanagaitė, Stasys ir Alius Druskiai, N. Poderytė. Akordeonu pagrojo I. Slizytė. Pranešinėjo Zuzana Vanagaitė. Programą suorganizavo Dana Poderytė. Po minėjimo buvo šokiai ir vakarienė. Minėjime

Pajieškojimas

Jieškomas Viktoras Dunaitis ir jo motina Marija Dunaitienė-Bubnytė. Turime žinių iš Lietuvos. Atsiliepti adresu: I. Simėnas, 44 Alban St., Dorchester, Mass. 02124, USA.

! SVEIKATĄ! DAR PO VIENĄ!

AL. GIMANTAS

Jei tie ar panašūs linkėjimai bei raginimai tikrai būtų reikšmingi, mes, lietuviai, būtume patį sveikiausią, ištvermingiausią tautą. Tačiau visa tai komplikuojasi, kai į esamą padėtį imi žvelgti rimčiau. Svaiginamasis alkoholiu ar tik neperdažnai lydi ne tik tautą krašte, bet ir išeiviskąją visuomenę, visai neatsižvelgiant į "pažangią" ar "atsilikusią" jos pusę. Stipriųjų gėrimai mus nuolat lydi nuo paauglių (taip, paauglių, tu "teenagerių") dienų iki maždaug karšto lentos. Jie vyrauja ir šeimyninėse šventėse, kaip krikštynos, vestuvės, sukaktys, gimtūvės, varduovės, įkurtuvės, išleistuvės, sutiktuvės ir... pakasynos. Tai vis progos, kurios, jei nebūtų kietųjų gėrimų baterijų ant stalo ar bare, taptų savotiškai kitokiomis. Kaikam atrodytų, kad pobūviai be alkoholio lyg ir nustotų prasmės. Tiesa, paprastai prievartos nėra — nori gerk, nori ne, bet bendroji atmosfera dažniausiai būna tokią, kad nekiekvienas svetelis ar viešnia yra pajėgus atsisakyti, tapti "antisocialiu".

Sioje vietoje įžengia ir su tuo visu susijusi mūsų jaunimo problematika. Atseit, jaunieji, sekdami savo tėvelių ar kitų vyresniųjų pavyzdžiu, savo pobūvius pavairina nebūtinai vien nealkoholiniais gėrimais. Tai gali tapti neatšaukiamu įpročiu, nuo kurio vis sunkiau ateityje bus atsakyti.

Labai neseniai vienoje vietoje įvyko šaunus renginys, kuriame dalyvavo ir nemažai jaunimo. Prie stalų jauniems nebuvo duodami jokie alkoholiniai gėrimai — juos sriubčiojo tik prie kaimyninių stalų sėdintieji vyresnieji. Pasirodo, dalis jaunesniųjų jau iš anksto pasirūpino atsinešti stipriųjų gėri-

mų, kurie buvo laikomi po stalu, kad nepapiktintų visa matančių ir visa žinančių vyresniųjų akių. Atseit, jaunimėlis tikrai "nenuobodžiavo". Kartkartėmis, žinoma, reikėdavo pasiekti autoaiškštę ir iš automobilių pasipildyti senkančias atsargas. Buvo tokių, kurie nebepajėgė tuštinti vis pripildomų stiklų ir, kitų nusivylimui, ėmė rezignuoti ("vyručiai, atsiprašau, bet aš daugiau tikrai negaliu!").

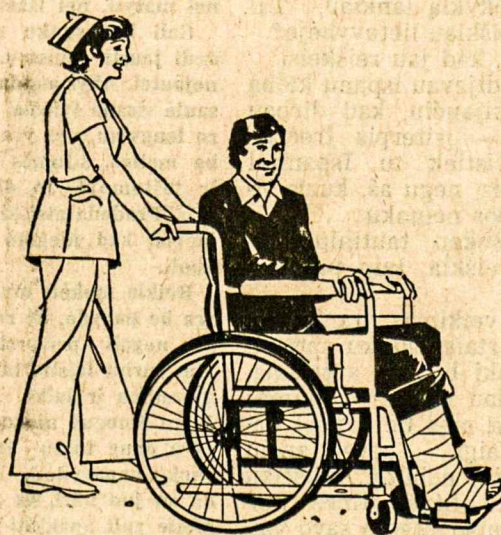
Idomu, kad vienas toks vyrukas, kurį laiką atitrūkęs nuo lietuviškos veiklos ir dalyvavęs minėtame pokilyje, šiaip viskuo buvo patenkintas, net sužavėtas, bet kankino jį vienas klausimas: kodėl jie tiek daug geria?

Kita jauna mergaitiukė, taipgi ilgai nebuvusi lietuviškame pobūvyje, pokyliui pasibaigus skundėsi savo tėvams ir draugams, kad prie stalo, kur ji sėdėjusi, beveik visa jaunųjų kalba sukosi apie gėrimą, išgėrimo nuotykių pasipasakojimą, kiek, kas ir kur išgėrė, kiek pakėlė ir pan. Jos nuomone, jei vyrukai sugeba tik apie tai kalbėti, didžiulis ir tik alkoholyje jaustis turi "good time", tai jie visi yra "nuts".

Ar visa tai yra tik išimtis, ar jau taisyklė, nesinorėtų čia svaitytis autoritetingais sprendimais, bet kad tuo jau reikėtų pradėti rimčiau susirūpinti, tai turbūt nedaug kas drįstu ginčyti.

Tavo šeimos sveikata yra pats brangiausias turtas.

Ontario provincija gi rūpinasi jo apsauga.

Kiekvienas mūsų anksčiau ar vėliau susergame arba mus ištinka nelaimė. Likus be paramos, sunki liga gali visiškai parblokti finansškai.

Todėl Ontario provincijos vyriausybė įsteigė sveikatos draudos planą, kuriuo kiekvienas gali pasinaudoti reikalo atveju.

Šitas planas vadinasi "Ontario Health Insurance Plan — OHIP". (Raidė H reiškia "Health" — sveikata, o ne "Hospital" — ligoninė). Planas yra administruojamas jūsų Ontario vyriausybės jums, provincijos gyventojams. Juo gali pasinaudoti kiekvienas, kuris reguliariai sumoka nustatytą draudos mokestį, kai tik iškyla reikalas. Kaip Ontario sveikatos draudos planas veikia?

Ogi šitaip:

Visų pirma reikia paprašyti — užpildyti atitinkamus blankus — grupiniu pagrindu darbovie-

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų KRAUTUVĖ.

3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364

R. Statulevičius

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

Jūs sunkiai uždirbate pinigus

Ir jums labai rūpi, ką su jais daryti, kai jie atsiranda.

Taip, arti jūsų esąs "Royal Bank" taip pat rūpinasi, kaip ir jūs, ką

daryti su jūsų pinigais. Mes turime daugiau 100 metų patirtį, todėl galime duoti jums labai gerus patarimus, ką daryti su pinigais, kad turėtumėte daugiausia naudos. Kaip geriausiai taupyti. Kaip planuoti jų išleidimą. Kaip persiųsti pinigus giminėms į namus. Kitaip tariant, kaip geriausiai tvarkyti pinigus.

Kodėl neužėiti dar šiandien?

Pasikalbėkite su bet kuriuo tarnautoju. Mes esame visuomet pasiruošę jums padėti.

Užėję įsitikinsite, kodėl "Royal Bank" yra žinomas visoje Kanadoje kaip "paslaugusis bankas".

ROYAL BANK
the helpful bank

NAME		NO.	
EARNINGS			
FROM	TO	RATE	
HOURS		RATE	
EX. HOURS		TOTAL EARNINGS	
DEDUCTIONS			
INCOME TAX		CANADA SAV. BONDS	
GROUP INS.		UNEMPL. INS.	
ADVANCE		AMOUNT	

tėje arba įsigyti blankus bet kuriame banke, ligoninėje ar OHIP rajoninėje įstaigoje.

Toliau reikia mokėti nedidelį nustatytą mokestį už save ir savo šeimą.

Zmonės, kurie gyvena iš pašalpos, studentai ir kiti, kurių pajamos yra žemiau tam tikro lygio, gali gauti pašalpą užmokėti sveikatos draudos mokesčiui. Nė vienas neišskiriamas už negalėjimą užsimokėti. Tokiu atveju reikia tik paprašyti pagalbos.

Drauda padengia: gydytojų, ligoninių pataravimų (standartinius), rentgeno, laboratorinius patikrinimus, vaistus ligoninėse, operacijas, gimdymus, radioterapiją, kalbos terapiją, akių gydymą, medicinos ir kitą priežiūrą slaugymo bei senelių namuose, slaugymą namuose, greitąją pagalbą, kaikurias dantų operacijas. Drauda padengia visas išlaidas arba dalį — priklauso nuo pasirinkto atveju.

Bet atsimink: automatiškai nesi apdraustas, turi paprašyti.

Reikia visą laiką su savimi nešiotis OHIP kortelę.

Jeigu pageidauji daugiau informacijų, atsilankyk į bet kurią OHIP rajoninę įstaigą arba rašyk:

OHIP
Ontario 20
Queen's Park
Toronto, Ontario M4H 1A9

Ministry of Health
Frank S. Miller, Minister

Government of Ontario
William G. Davis, Premier

GRAZINA KRIVICKIENE

Sunkūs buvo, ypač keli pirmieji metai, naujame, lietuvių išeivio dviasiai svetimame krašte. Pamažu sąlygos keitėsi, keitėmės ir mes, vieni geriau, kiti blogiau prisitaikydami. Tačiau mūsų širdyse, jausmuose, sprendimuose pasiliko dalis nepakeičiamo paveldėjimo, gauto iš tėvų. Užėdavo sunkiai pakeliami momentai — tėvų ilgėsų graužė sielas, jautėme kaip tėvynėje laukia sugrįžtančių mūsų motinos. Laukia ir... nesulaukia.

Visa tai Jonas Mekas įamžino garsiniame filme: "Reminiscences of a Journey to Lithuania", kuris buvo atgabentas į Vašingtoną rodyti visuomenei su kitais naujais filmais filmų festivalyje. Dalis jo buvo nespavoti vaizdai iš DP gyvenimo Vokietijoje ir JAV-se. Jis pajavirintas lietuviškomis dainomis, šokiais, pasikalbėjimais. Jonas Mekas turėjo galimybę nuvykti į savo apeštą tėviškę 5 dienoms, kur jo laukė motina ir padaryti šį filmą.

Lietuviai filmą sutiko įvairiai: vieni buvo sužavėti, kiti sujaudinti, treči žvelgė kritiškai. Tačiau ir amerikiečiams, ir lietuviams jis paliko gilų įspūdį. "The Washington Post" dienraštis atspausdino ilgą straipsnį apie Joną Meką, jo filmus ir idėjų jo nuotrauką. "Reminiscences of a Journey to Lithuania" buvo rodomas Smithsonian muziejaus auditorijoje. Susirinko minios žmonių (daugiausia amerikiečių). Nė pusė laukusių eilėje negalėjo sutilpti į didelę auditoriją. Išimties keliu buvo leidžiama filmą pakartoti — duoti antrą seansą. Čia teko sutikti ir filmo autorių Joną Meką. Filmui pasibaigus, jis teikė paaiškinimus žodžiu apie patį filmą ir aplinkybes, jis ruošiant. Jis taip pat atsakinėjo į žiūrovų paklausimus.

AIDIEČIŲ KONCERTAI EUROPOJE

D. Britanijos lietuviai laukia mergaičių choro "Aidas"

Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas IV-jos PLB seimo metu Vašingtone susipažino su eile žmonių, dirbančių lietuviška kultūrinį darbą, jų tarpe ir su Hamiltono mergaičių choro "Aidas" vadovybės asmenimis. Po pasikalbėjimų kilo mintis, kad "Aido" choras aplankytų Europą. Ši mintis vėliau tapo realybe, ir "Aidas" lančys Britaniją bei kitas Europos lietuvių bendruomenes.

Britanijos Lietuvių Bendruomenės valdyba atleka paskutinius pasirėmimo darbus. Ji rengia koncertą Londone, gražiame Britų Commonwealth Institute, kur vyksta parodos iš Britų Commonwealth valstybių. Koncertas bus rugpjūčio 17 d., 7.30 v. v.

Antrasis koncertas bus Mančesterio šiaurės ir Škotijos lietuviams. Jį rengia Anglijos Lietuvių Katalikų Bendrijos Mančesterio taryba didžiulėje ir modernioje ukrainiečių salėje, kuri gali sutalpinti 1000 žiūrovų. Koncertas bus sekmadienį, rugpjūčio 18 d., 5 v. p. Prieš koncertą bus visiems koncerto dalyviams pamaldos šventovėje visai artai koncerto salės.

Mančesterio Lietuvių Katalikų Bendrijos taryba paskelbė atsišaukimą į visus šiaurinės Anglijos lietuvius, kviesdama į koncertą: "Hamiltono mergaičių choro sudaro

Užsisklendus salės durims, norėdus vėl grįžti atgal, pamatyti tuos ekrane bėgančius miglotus, drebančius Lietuvos vaizdus, išskrendančius paukščius, vietomis ryškėjančius vaizdus, tartum natūralisto pieštus gamtovaizdus. Atrodo, kad tai nebuvo ekrane matyti vaizdai, o tik iš širdies kylantys atsiminimai. Ausyse skamba gaudai dainos: "O kaip aš pasilgau, motul, tavęs, kur tas keletas ilgų mane nuves..." Neveniam žiūrovui nesulaikoma riedėjo ašaros, kai ekrane pasigirdo aiškimas, jog grįžęs po 30 metų savo motinos aplankyti sūnus iš gilaus šulinio svirtimi pasisemto vandens atsigeria ir sako, kad geriausi pasaulio vynai negali prilygti gaivinančiam tėviškės šulinio vandeniui.

Mekas aplanko senus kapus ir savo buvusios mokyklos namą. Ateina jo pasveikinti giminės, kaimynai ir tą seną sovietų valdomos Lietuvos apgruvusį jo gimtinės namą, kuriame gyvena jo senutė motina. Filme matai, kaip vargsta, skursta lietuvis savo griuvančioje sodyboje, sodindamas kiek daržovių, išlaikydamas karvutę, tačiau čia klesti lietuvių kalba, skamba lietuviška daina, rūpestingai prižiūrimas gėlių darželis. Taip pat rodoma, kad vietoje buvusių gražių sodybų įsteigtas kolchozas. Modernioje raštinėje ant stalo stovi senoviški, kinietiški skaitliukai. Parodoma, kaip ten linksminamasi, o išsipuošusios šokėjos šoka rusiškus šokius.

Žiūrėdamas tą filmą, pajunti tu tūkstančių senųjų lietuvių motinų ilgį, dešimtmečių laukusių ir Vakarus išvykusių savo vaikų. Laukusių ir nesulaukusių. Mekas, sukurdamas šį filmą, atvaizdavo lietuvis motinos širdgėlą.

daugiau kaip 65 jaunosios kartos mergaitės. Tai vienintelis šios rūšies lietuvių choras laisvajame pasaulyje. Išsikūrė 1970 m. Nuo tos dienos "Aidas" skambėjo Hamiltone, Toronte, Čikagoje, Klevelande, Niujorke ir daugelyje kitų vietovių, be to, pasirodė mūsų karalienė, kai ji vizitavo Kanadą. Taip pat dalyvavo ketvirtosios dainų šventėje Čikagoje. Nuo įsikūrimo dienos "Aidui" vadovauja solistas Vaclovas Verikaitis. Ši jaunoji karta yra Kanados pilietės, nemačiosios Lietuvos, bet jų tėvų gimtojo krašto istorinė padėtis yra jų dėmesio centre. Jų ryžtas ir pasiaukojimas Lietuvai tebūnie mums viltis naujam atgimimui. Malonus tautietis, palik savo kasdieninius rūpesčius ir pasinaudok vienintele proga pasidžiaugti lietuviška daina."

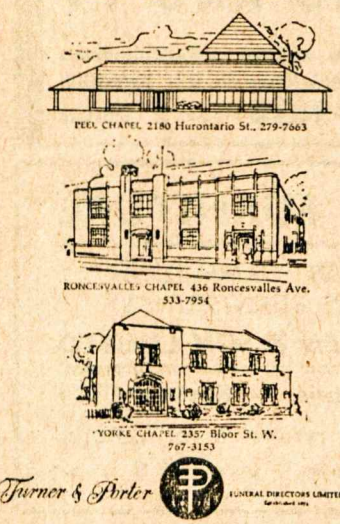
Teko patirti iš Bendruomenės ir krašto valdybos, kad ji yra pakvietusi Ontario valdžios Agent General For Ontario Mr. Ward Cornell būti abiejų koncertų globėju. Jis atidarys Commonwealth Institute koncertą ir jame dalyvaus. Rugpjūčio 19 d. jis ruošia pietus "Aidui" Ontario House.

Bus ypatingos dienos Britanijos lietuviams, nes iš Kanados dar niekuomet toks didelis meninis vienetas nėra atsilankęs. Savo laiku Londone koncertavo Toronto "Gintaras", bet tik vien lietuviams. Kor.

N. Novosickis Angliakasy Nuotrauka M. Pranevičiaus

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kaimas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakyti atliekami pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nešukėdami atlikti visą meniską darbą pagal pagaldavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

Hamiltoniško "Aukuro" aktorai aptaria rašytojo A. Kairio dramą "Žmogus ir tiltas" pastatymą. Iš kairės: D. Enskaitienė, V. Staškevičius, režisiorė E. Kudabienė, B. Juodelė, L. Verbickaitė, A. Stanevičius. Veikalas jau buvo vaidintas Klevelande ir Čikagoje. Hamiltone jis bus vaidinamas birželio 2 d. Nuotr. M. Stungevičiaus

Jis moka prabilti į eilinį žiūrovą

Dailininko Antano Tamošaičio kūrinių parodų proga

RIMAS PAULIONIS

Dail. A. Tamošaitis pasižymi ne tik savo kūrybiniais polėkais, bet ir savo nepaliaujama tėvų žemės meile bei įsijautimu į jos tautosaką bei tautodailę. Iš kiekvieno jo meno darbo spindi ne tik jo asmeninė kūryba ir interpretacija, bet ir mums taip artima lietuvių tautos dvasia, kalbanti iš senųjų lietuviškųjų audinių ir senosios architektūros. Sie paprasti motyvai, išstidijuoti su meile ir rūpestingumu, įgauna originalų gyvumą jo kūriniuose.

Yra žinomas faktas, kad žiūrovai yra jau nuo seno įpratę vertinti meno kūrinių daugiausia tik pagal turinį, įieškant jame kokio nors gyvenimiško įvykio, fakto, vaizdo. Mes pamirštame, kad kiekvienas meno kūrinyje turi dar ir kitą reikšmingą pusę, būtent formą — spalvas, struktūrą, išraiškos būdą ir pan. Forma yra ne tik nemažesnė kūrinio dalis kaip ir pats turinys. Žiūrint į A. Tamošaičio paveikslius, į akis pirmiausia krinta jo geometrinės kombinacijos, susidedančios iš kvadratinų bei kitokių formų, gausių linijų, skaldančių paveikslą į dalis. Visa tai kiek primena skaldyto stiklo vitražus. Jo ramūs tonai bei pasakų stilius turinys kiekvienam paveikslui visdėlio yra valdomi ne tik atitinkama spalvų mozaika, bet ir ryškios linijos. Mus pagauja iš paveikslų sklindanti dvasia. Pradedame net neįstoti, kaip mūsų akys keliauja per drobę, kaip mūsų žvilgsnį pagauja paveikslų kontūrai, formos ir spalvos, dvelkiančios palengva išdylančiais tėvynės prisiminimais.

Toji grynai tautinė paveikslų pusė, mums taip suprantama ir maloni, visdėlio negali būti sausai nusakyta kaip vien tautodailė. A. Tamošaičio paveiksluose glūdi kažkas daugiau. Tai nesunkiai pastebi ne tik igudusio, bet ir neįpratusio kritiko akis. Tas "kažkas daugiau" yra jo mintis, paslėpta psiaul abstraktiniame ir neretai fantastiniame paveikslų turinyje. Dailininko paveiksluose randame simbolizmą, įpinto į paveikslą menišką struktūrą, izoliuoto tamsiausio kontūrai ir išreiškiamo ne tik paveikslu kompozicija, bet ir spalvų parinkimu, tiesiomis, kartais lužtančiomis ar net erškėčiuotomis linijomis. Visa tai perduoda žiūrovui ne tik paveikslu grožį, bet ir jo mintį.

Kalbant apie paveikslų kompoziciją, reikėtų paminėti, kad dailininkas neskiria per daug dėmesio sukurimui perspektyvės gilumos. Pagrindinis dėmesys yra nukreipiamas į rudens miglų nuotaikas ir bendrą dekoratyvinį efektą.

Norėdamas įvertinti A. Tamošaičio kūrybą, žiūrovas turi bent iš dalies suprasti paveikslų plano principus. Horizontalinės, vertikalinės bei įstrižinės linijos, išsivystančios iš židinio taško arba iš žiūrovo dėmesio patraukiančio centro, kelia susidomėjimą, skatina įieškoti tolimesnės tiesos, kuri iš pirmo pažiūrėjimo gali būti ryškiai nepastebima.

A. Tamošaičio paveikslu simetriškas, harmoningas balansas, švelni paviršiaus kokybė tą mūsų kelią į dailininko dvasios pasaulį padaro dar daugiau pagaunantį. Visą sudėjus, jo

paveiksiai priklauso, pasakytume, sferai idealistinio meno, kuris vaizduoja ne pačius materialinius objektus, bet jų sąvokas, mintis, idėjas. Tai patvirtina anksčiau minėtą faktą, kad A. Tamošaičiui tikrovė yra ne tiek tai, ką akimis matome, bet tai, ką žiūrėdami į daiktą, su kuriame savo mintyse. Tas Tamošaitis priartina prie gerokai mistinės mūsų tautosakos bei tautodailės, mitologijos, kapinių, varpinių, koplytelių bei stogų žirgelių architektūros.

Savotiškai naują nuotaiką sudaro naujieji dailininko litografiniai ir akvareliniai darbai. Litografijos, kurias A. Tamošaitis paprastai spausdina juoda baltu technika, turi kažką naujo. Tą naująmą sudaro ir litografinius darbus įjungtos švelnios spalvos, išgaautos maišant terpentina ir aliejinius dažus. Tuo būdu paveiksliai savo pasteliniuose atspalviuose įgavo šviesesnių ir tuo pačiu linksmes-

nių nuotaikų. Visdėlio dailininkas jokių būdu nesumažino tautinių nuotaikų, kurios, kaip ir ankstesniuose darbuose, vyrauja jo kūryboje. Vienintelis nutolinimas nuo tų nuotaikų yra keliuose retuose akvarelių darbuose, kuriuose autorius eina į nedaiktinį meną, į gryną abstraktą-ekspresionizmą.

A. Tamošaičio kūryba, ar tai būtų tapyba, litografija, akvarelė, yra nesudėtinga. Tai betgi nemažina žiūrovo susidomėjimo, kuris yra palaikomas įdomaus paveikslu plano. Autorius kalba į mus per savo kūrinius kaip tikras nuosirdus menininkas, mylintis, jautrus ir paprastas žmogus. Jis moka prabilti į eilinį žiūrovą jam suprantama kalba, pasiūlydamas pagalvoti ir pasisemti iš paveikslu tiek, kiek galioja. Jis atneša kiekvienam iš mūsų Lietuvos laukų, kapinių bei pilių mistiką. A. Tamošaičio kūryba yra ir individuali, laisva, lietuviška. Ta prasme A. Tamošaitis yra nepakartojamas.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Mitteilungen aus baltischem Leben Nr. 3 (83), September 1973. Baltiečių žurnalas vokiečių kalba. Leidžias — Baltische Gesellschaft in Deutschland. Metinės DM 15 prenumeratas priima šios draugijos generalinis sekretorius Adam Gruenbaum, 8 Muenchen 2, Lessingstr. 5, W. Germany.

Sėja nr. 4 (123), 1973 m. Tautinės demokratinės minties žurnalas, redaguojamas L. Smulskio, administratorius J. Urbelio, 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 1, nr. 2, sausis ir vasaris. Religinės ir tautinės kultūros žurnalas, leidžiamas Tėvų jėzuitų, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Evangelijos šviesa, 1973 m. žiema. Evangelikų laikraštėlis. Leidžias ir administratorius — kun. K. Burbulys, 656 West 35th St., Chicago, Ill. 60616, USA.

Liepsna. Montrealio liuanistinės mokyklos laikraštėlis, redaguojamas Kristinos Mališkaitės, talinkininkė — Janytės Adamonytės, Vidos Morkunaitės, Lino Piečiūčio, Loretos Povilaitės ir Lino Staškevičiaus. Montrealis, 1974 m. vasario 16 d.

Pasaulio Lietuvis nr. 1 ir nr. 2, sausis ir vasaris. PLB valdybos biuletenis, gaunamas pas administratorių St. Džugą, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Mūsų žinios. Lietuvių jėzuitų ir Jaunimo Centro Čikagoje biuletenis. 1973 m. nr. 18, 19, 20. Adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

Salezičių kalendorius 1974 metais. Nuplėšiamas lapas su spalvota iliustracija skiriamas dviem mėnesiam. Adresas: Lituani Don Bosco, Via Colonna 2, 00044 Frascati-Roma, Italy.

Visą balandžio mėnesį centrinėje Londono, Ont., miesto bibliotekoje vyko baltiečių paroda, kurią turėjo progos matyti apie 30.000 įvairių tautybių asmenų. Nuotraukose matyti manekonas, gintarai, žemėlapis ir kt. pagrindinė bibliotekos saleje. Tautiniai drabužiai, austi dail. A. Tamošaitienės, yra A. Pocienės nuosavybė.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KOLUMBIJOS UNIVERSITETO INŽINERIJOS MOKYKLA Niujorke administruoja FM radio išradėjo ir savo buvusio profesoriaus Edwin H. Armstrongo atminimui įsteigtą tyrimų fondą. Siemet dešimtą kartą buvo paskelbtos premijos už geriausias komercinių ir švietimo reikalams skirtų FM radio stočių programas. Pirmųjų vietų laimėtojams įteikiama \$500 premija ir bronzinis žymens ženklas, antrųjų vietų — įremitas žymens liudijimas. Bostono universiteto WBUR FM radio stočiai tą įremitą žymens liudijimą laimėjo muzikinių laidų grupė lietuviška programa anglų kalba "Lithuanian Folksong in Perspective", priklausanti savaitiniam pusvalandžiui "Garso Bangos". Žymens susilaukusi programa paruošė ir pravedė Mykolas Drunga, pasinaudodamas B. Grinčevičiūte, A. Stempužienės įdainuotomis pokštelemis ir fortepijonu. "Garso Bangų" pusvalandį, kurį WBUR FM stotis transliuoja jau nuo 1972 m. rudens, suorganizavo ir juo rūpinasi trečiosios kartos lietuvis Perkūnas Krukonis, Romas Šlezas, abu profesiniai filmininkai, studentai ir aktorė Birutė Vaičiūnaitė, filosofijos dėstytojas Mykolas Drunga ir bibliotekininkė Rima Bričiūnaitė. Ši grupė lietuviškai yra pasivadins "Lietuvių radiotelefilmininkų kolektyvu", angliškai — "Lithuanian Media Collective". "Garso Bangų" pusvalandis turi dvigubą tikslą — pasiekti lietuviškai jau nekalbančius lietuvių kilmės asmenis, praradusius ryšius su išeivijos lietuvių visuomene ar galbūt jų net ir neturėjusius, supažindinti su lietuvių kultūra ir Lietuvos problemomis amerikiečiams. Pusvalandį užpildo pasikalbėjimai, lietuvių kompozitorių kūrinių koncertai, radio vaidinimai, literatūros kūrinių skaitymas. Radio skaitytojai jau buvo supažindinti su M. K. Čiurlioniu, Klaipėdos išvadavimo penkiasdešimtmečiu, Jeronimo Kacinsko kompozicijomis, Bostono vyrų sekstetu, A. Vienuolio "Paskenduo le". Vasario 16 proga siemet buvo suvaidinta radio drama, paruošta R. Šlezo pagal ministerio Rapolo Skipičio atsiminimus. Perkūno Krukonio iniciatyva WBUR FM stotis gegužės 19, sekmadienį, 2 v.p.p., transliavo į poklotes įrašytą K. V. Banaičio operą "Jūratė ir Kastytis". E. H. Armstrongo žymuo "Garso Bangų" programai yra didelė moralinė parama ir kolektyvo pasiaukojančio darbo įvertinimas. Šie metiniai žymens radio stotims turi maždaug tokį pat vertę kaip ir filmų bendrovės "oskara" Hollywoodo.

POEZIJOS PAVASARIŲ ČIKAGOJE gegužės 31 d. ir birželio 1 d. savo veiklos sezoną užbaigs Jaunimo Centro kultūrinės vakarėnės. Programoje — mūsų poetų filmai, poezijos, vaizdo bei garso montažai ekrane, aktorių deklamacijų įrašai ir lietuvių poetų literatūros vakaras, kuriame dalyvaus ir Lietuvių Rašytojų Draugijos s. pirm. Leonardas Andriekus, tarsiantis žodį apie dabartines poezijos problemas. Jėzuitų koplyčioje birželio 2, sekmadienį, 10 v. p., jis atnaušins Mišias už mirusių lietuvių poetus ir rašytojus.

LITUANISTIKOS INSTITUTO TARYBOS metinis posėdis, pirm. dr. J. Gimbutos pranešimu, bus birželio 8-9 d. Filadelfijoje. Tarybą sudaro penki prezidiumo nariai ir septynių skyrių vedėjai. Menotyrų skyriui vadovauja Kanados lietuvis dail. Antanas Tamošaitis. Posėdyje bus aptartas Lituanistikos Instituto planuojamas suvažiavimas 1975 m., svarstomi ruošiamų leidinių reikalai. Siuo metu dr. V. Maciūnas renka medžiagą "Lituanistikos darbų" IV tomui, P. Gaucys — lietuvių išeivijų 1970-73 m. bibliografiją. Lituanistikos Instituto IV simpoziumo ir mokslo bei kūrybos II simpoziumo darbus redaguoja dr. R. Šilbajoris. Metiniame posėdyje taryba rinks naujus instituto narius iš turimų kandidatų, kurių šeši gyvena Kanadoje.

DAIL. DANGUOLĖS STONČIŪTES litografijų, lino raizinių, ofortų ir akvarelių paroda studijų baigimo proga buvo surengta Čikagoje, Mundelein kolegijoje. Jos darbuose jaučiamas jaunai dailininkai būdingas savito kelio įieškojimas, jaunatviškas kuklumas, ryški kasmet daroma pažanga.

PIETINĖS KALIFORNIJOS MOKSLO AKADEMIJOS suvažiavime Kalifornijos valstybiniame universitete Fullertone gantos ir humanitarinių mokslų sekcijose buvo perskaityta apie 200 paskaitų, kurių pusę sudarė studentų doktorantų darbai. Jiems buvo skiriama po dvi \$150 ir \$75 premijas abiejose sekcijose. Humanitarinėje sekcijoje paskaita "The Story Behind a Song: Narrative Interpretation of Lithuanian Lyric Folk Songs" skaitė buvusi Kalifornijos valstybinio universiteto Los Angeles asistentė tautosakos departamente magistrė Elena Bradūnaitė, kuri sekančiais mokslo metais sieks doktorato Indianos valstybiniame universitete Bloomingtone, žymiajame tautosakos mokslų židinyje. Savo paskaitoje, remdamasi Pensilvanijos lietuviškuose angliakasių rajonuose surinktomis dainomis, ji atskleidė dainos teksto ir dainininkų jausmų labai tampusius ryšius. Už paskaitą jai buvo paskirta ir įteikta humanitarinių mokslų sekcijos \$150 pirmoji premija.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

S. KYMANTAITES-ČIURLIONIENĖS atminimui skirta lenta atidengta Kaune, prie Žemaičių gatvės namo nr. 10, kuriame gyveno ir kūrė 1958 m. gruodžio 1 d. mirusi rašytoja. Iškilms dalyvius su velionės literatūrine ir visuomene veikla supažindino Lietuvos Rašytojų Sąjungos Kauno skyriaus sekr. A. Driungas. S. Kymantaitės-Čiurlionienės dukters D. Čiurlionytės-Zubovienės bei jos šeimos iniciatyva name yra įrengtas memorialinis kambarys. Lentos autorė — Čiurlionių anukė D. Palukaitienė.

AZERBAIDŽANO SOSTINĖJE BAKU įvykusiame VII sąjunginiame kino festivalyje rež. Arūnas Žebriūnas laimėjo diplomą už kūrinybū sprendimus vaikams skirtame filme "Naktibalda". Geriausio filmuotojo vardą dokumentinių filmų grupėje išliko operatorius Kornelijus Matuzevičius, sukūręs filmą "Kelinė ūkių lankomis".

REGINA MACIŪTĖ, M. Glinkos jaunųjų dainininkų konkurso laureatė ir Vilniaus filharmonijos solistė, debiutavo operos scenoje Mimi vaidmeniu G. Puccini "Bohemoje". Tame pačiame spektaklyje Muzetos vaidmenį pirmą kartą atliko I. Žukaitė. Visiems malonų įspūdį paliko ir Rudolfo vaidmens jaunasis atlikėjas E. Gutauskas, lyrinis tenoras, turintis skambų gražaus tembro balsą.

KAUNO P. ZIBERTO ŠILKO AUDYKLA kasmet skiria literatūrinę premiją už geriausių kūrinių darbininkškieka tematiką. Siemėtinė premija paskirta Vytautui Girždžiuskui už romaną "Žmonės man buvo geri". Laureato diplomą jam įteikė tas audyklos klube surengtame literatūros vakare. Literatūrinę programą atliko savo eilės skaitė poetai V. Simkus, P. Raščius, A. Dabulskis, koncertinę — Kauno miesto kultūros darbuotojų chorą ir jungtinę Viliampolės rajono imonių kapela.

LIETUVOS KRASTOTYROS DRAUGIJOS kalbės skyrius Vilniaus universitete surengė teorinį seminarą "Kalbos norminimo tradicijos ir dabartis". Pranešimus skaitė: A. Pirotkinas — apie J. Jablonskio darbus ir stilių, A. Pupkis — apie J. Balčikonio taisymsų principus, V. Labutis — apie kitų tautų kalbų kultūrą ir A. Pakerys — apie dvejopai kirčiuojamus žodžius.

TAURAGIUS LIAUDIES TEATRE rež. Antanas Naraškevičius pastatė Vytauto Rimkevičiaus "Balių pirtį". Scenografiją sukūrė dail. A. Fadinas. Anksčiau čia rampos šviesa išsivdo A. Naraškevičiaus režisuotos dvi prancūzų rašytojo P. Mėrimėe vienaveiksmės komedijos. Tauragiški teatras turi ir jaunimo dramų grupę, kurią sudaro moksleiviai. Jos repertuare — pjesės iš moksleivių gyvenimo: D. Radvilaitės "Jo akių šviesa", J. Kovaličio "Išbandymo valandos", L. Gerasinkos "Brandos atstatas" ir kt. Paskutinei premjerai buvo pasirinkta V. Rozovo pjesė "Jos draugai", kurią režisavo Tauragės rajono kultūros namų darbuotoja Dalia Ramanauskaitė, apipavidalino dail. Aleksandras Fadinas.

PANEVEŽIO J. BALČIKONIO vidurinė mokykla paminėjo velionės prof. Juozo Balčikonio 89-tąsias gimimo metines. Šia proga moksleiviai aplankė jo gimtinę Eriškės ir gėlėmis papuošė kapa.

VILNIAUS DAILES MUZEJAUS centrinuose rūmuose surengta paroda vilniečių supažindino su lietuviškos akvarelės klasiku Kajejonu Sklerium (1876—1932). Šiai parodai buvo gauta 90 įvairiais laikotarpiais sukurtų darbų iš Kauno M. K. Čiurlionio dailės muzėjaus fondų. Ryskų kūrinių dail. K. Skleriaus šuo! atskleidė peizažą "Palangos pusys" (1922), "Laivai Klaipėdos uoste" (1924), "Gluosniai" (1927), kelionės po Šveicariją ir Italiją 1929 m. kūrinių. Dailininko brandumą liudijo paskutiniai darbai — "Vežikas" (1930), "Laivelis" (1931).

SOVIETŲ SĄJUNGOS 1974 m. Lenino premiją už Vilniaus Lazdynų rajono architektūrą laimėjo architektai — projekto vadovas Vytautas Cėkanauskas, Vytautas Kazimieras Balčiūnas, Vytautas Brėdikis, Gediminas Valiūšis, inžinieriai — Algimantas Kleinas ir Vincentas Šileika.

MASKVINĖ ARCHITEKTŲ SĄJUNGA Bresto inžineriniame statybos institute surengė pernai studijas baigusių jaunųjų architektų diplominių darbų parodą. Pirmojo laipsnio diplomus laimėjo: Vilniaus inžinerinio statybos instituto absolventas A. Lainauskaitė už "Turistinės bazės senamiestyje projektą" ir Vilniaus dailės instituto absolventas R. Repšys už "Trakų salos prieplio restauravimo projektą". Antrojo laipsnio diplomai paskirti: Vilniaus inžinerinio statybos instituto absolventams V. Makaričiui už "Dailės parodų rūmų Kaune projektą" ir G. Janulytei už "Vilniaus inžinerinio statybos instituto architektūros fakulteto korpuso projektą", Vilniaus dailės instituto absolventei I. Klobaitėi už "Kūrybinių sąjungų rūmų Klaipėdoje projektą". Vilniaus dailės instituto Kauno skyriaus absolventas S. Savickas laimėjo III laipsnio diplomą už "Meno galerijos Kaune projektą".

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRŠ 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:	MOKA:
Pirmad. 10-3	už termininius indėlius —
Antradi. 10-3	Dveji metų 9%
Trečiadi. uždaryta	vienerių metų 8½%
Ketvirtadi. 10-7	už taupomąsias (savings) s-tas 8¼%
Penktadi. 10-8	už depozitų-čekių sąskaitas 6%
Šeštadi. 9-12	
Sekmdadi. 9:30-1	DUODA PASKOLAS:
	asmenines iki \$10.000 9%
	nekiln. turto iki \$70.000 9%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektros, vandens, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS ST. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

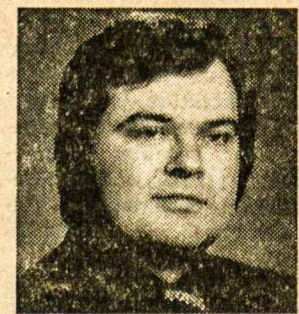
Atliekame visus autovežimui mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

BEST ELECTRIC
NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIOI
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudimą
 - šeimos apsaugą
- studentų draudimo fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

SOLD UNITED TRUST REALTOR
Norintieji pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilinių mechanikų pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados Baltiečių Federacijos Otavos skyriaus suruoštamame priėmime 1974. V. 8 pagerbti senatoriams ir parlamento nariams, globėjusiems baltiečių vakara, kalbasi daugiaukultūrių reikalų min. dr. St. Haidas su Silvija Mitailiene, Otavos apyl. valdybos nare. Paaiškėjo, kad prieš 10 metų juodu dirbo Sv. Juozapo ligoninėje — vienas kaip gydytojas, kita — kaip laborantė

Nuotr. J. Danio

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Australijoje Adelaidės sporto klubas Vytis rengia 25-tąsias Australijos lietuvių sportines žaidynes. Rengėjus ir Australijos sportininkus, pasiekusius šimtmečio ketvirtąjį organizuotame sporte, sveikiname ir linkime išstvermingai tęsti sportinę veiklą bei lietuviško jaunimo bendravimą.

Sov. Sąjungos profsąjungų bokso pirmenybės pradėjo 49 komandos. Dabar teliko 16 zoninių nugalėtojų. Lietuvos žalgirio rinktinė Kaune įveikė Petrozavodsko Spartaką 8:3. Savo zonoje laimėjo I v. ir pateko į baigmę. Žalgirio rinktinę pergalės iškovojo V. Juškevičius, V. Pužas, A. Baltrimonavičius, Jonas Juocevičius, S. Adomaitis, V. Kleiza ir N. Jerojejevas.

Lietuvos ir Sov. Sąjungos sporte pabrėžiamas masiškumas. Štai ir dabar seniniai įvykiuose Kaune džiūdo imtynėse dalyvaus net 119 šio sporto mėgėjų. Nors masiškumas ir džiugino, tačiau daugumas dalyvių džiūdo imtynių aprangą pasiskolino tik šiai progai. Be to, daug priekaištų susilaukė teisėjavimas ir varžybų iškilmingumas. Daugiausia dalyvių pasirodė iš Politechnikos Instituto — 40. Pirmoji vieta atiteko Z. Č. Akademijai 169,5 tšk. Antroje vietoje liko Dinamo 125 tšk. ir trečioje Politechnika 64,5 tšk.

Kirgizijos sostinėje įvyko krosnė bėgimas, kuriame T. Raponavičienė 1000 m veteranų bėgime laimėjo II v. 1973 m. 40-ties metų bėgikė Kaune tokiame pat bėgime laimėjo I v.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės vyru komandos Anapilio salėje trečiadieniais bus tęsiamos visą vasarą. Krepšinininkai kviečiami jas gausiai lankyti. Jauniesiems krepšininkams treniruotės šioje salėje daugiau nebus.

Biuletenis, kuris informuos vytičius apie Vyčio sportinę veiklą ir kitas vidaus žinias, vėl bus leidžiamas. Naujuoju redaktoriumi sutiko būti Algis Stankus. Maždaug po 10 metų vėl turėsime klubo laikraštuką. Senasis biuletenis "Vytičių Dienos" buvo neperiodinis ir pasirodydavo tarp 1957 — 1964 m.

Krepšinio stovykla veiks paskutinės dvi savaites rugpjūčio mėn. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje. Vytičiai, norintieji dalyvauti šioje stovykloje, prašomi pasiskubinti su registracija. Pagrindinis techniškas krepšinio treneris bus H. Singelton. Jam talkins Yorko universiteto komandos vadovas — B. Bain. Teisėjausimo instruktoriumi pakviestas B. Little. Kaip svečias instruktorius

stovyklą aplankys Mike Frisby — Albertos universiteto ir Kanados krepšinio rinktinės žaidėjas. I Vyčio krepšinio stovyklą taip pat atvyks Australijos ir lietuvių rinktinės žaidėjas E. Palubinskas. Jis žada žaisti Utha profesionalų komandoje. Iš vytičių šioje stovykloje vadovais bus A. Klimas ir A. Eišinas — abu vidurinių mokyklų kūno kultūros mokytojai. A. Eišino vadovaujama komanda šiais metais Toronto mokyklų varžybose pasiekė baigmę. Pagrindinis šios stovyklos organizatorius yra M. Duliūnas.

Violeta Nešukaitė devintą kartą tapo Kanados moterų stalo teniso meistere. Baigmėje Violeta sunkiai įveikė didelį pasipriešinimą parodžiusią montrealietę M. Domonkos 3:2 (21:9; 15:21; 16:21; 21:12; 21:19). Violeta taip pat laimėjo mįsraus dvejetainio meisterystę porų su E. Caetano. Baigmėje jie nesunkiai įveikė Kvebeko porą A. Shara ir M. Domonkos 3:0 (21:16; 21:13; 21:7). Moterų dvejetainio varžybų baigmėje favoritės Violeta ir Flora Nešukaitės netikėtai pralaimėjo M. Domonkos - B. Plučaitės dvejetaini 2:3. Nešukaitės nesunkiai laimėjo pirmuosius du žaidimus 21:10 ir 21:17. Tačiau naujosios meistrės laimėjo sekančius 3 žaidimus 21:13; 21:14 ir 21:16. Ontarijo moterų komanda laimėjo I v. komandinėse pirmenybėse. Sunkesnės varžybos buvo prieš B. C. 5:2 ir baigmėje prieš Kvebeką irgi 5:2. Komandinėse pirmenybėse gerai žaidė Violeta ir Flora Nešukaitės. Komandinėse pirmenybėse Violeta nepralaimėjo nė vieno žaidimo. Ši kartą ji labai lengvai įveikė M. Domonkos. Pirmenybės įvyko Whitehorse, Jukono teritorijoje. Iš šių pirmenybių Nešukaitė išvyko į Oklahomą, kur dalyvaus JAV pirmenybėse. V. Nešukaitė čia turi apginti 3 meistrystes. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Aušros klubo uždaras golfo turnyras įvyks birželio 2 d., 2 v.p.p., Golf Haven klubo aikštėje. Bus varžomasi dėl tradicinių permainų taurių. Aikštė, kuri yra prie Simcoe ežero, pasiekiamą važiuojant 400-tuoju keliu iki 89 kelio; pasukus į pietus ir perkirtus 11-tą kelią, važiuoti Simcoe ežero link apie 3 mylias. Visi golfo mėgėjai maloniai kviečiami šiam turnyre dalyvauti. Atviras Aušros klubo golfo turnyras įvyks rugsėjo 3 d. Royal Downs Golf and Country Club (anksčiau žinoma kaip Utopia) aikštėje. Tą patį vakarą klubas ruošia vasaros šokių vakarą Oakview Community Center, Wasaga.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rontas jau turi apie 350.000. Lo-giška galvojant, ta stotis turėtų būti etninio grupių stotimi, kuria galėtų pasinaudoti ir prancūzų mažuma.

Užsienio reikalų ministerija išsiuntinėjo instrukcijas Kanados atstovyboms bei ambasadoms, suvaržančias politinės globos teikimą jų pastatuose. Tokia globa gali būti teikiama tik labai retais atvejais ribotą laiką, kai jos prašantys asmeniniai gresia sumušimo ar nužudymo pavojus. Sprendimą tokiais atvejais leidžiama padaryti konsulatų bei ambasadų vadovams, bet jie turi painformuoti Kanados užsienio reikalų ministeriją ir gauti jos pritarimą. Instrukcijos draudžia teikti politinę globą kriminaliniams nusikaltėliams. Jeigu politinės globos pasiprašo Kanados pilietis, konsulas ir ambasadorius palieka daugiau laisvės. Instrukcijų išleidimą, atrodo, paskatino Čilės įvykiai, kur Kanados ambasadoje politinė globa pasinaudojo apie 60 nuverstų prezidento S. Allende šalininkų. Iš jų 17 atvyko Kanadon, o kiti savo laisvą noru vėliau išėjo iš ambasados.

Kanados federacinio parlamento rinkimų vajuje pradeda ryškėti pagrindinių partijų užimta pozicija. Liberalų vadovas premjeras P. E. Trudeau šiuos rinkimus laiko visiškai nereikalingais, primestais opozicinių partijų savanaudiškais siekais. Pasak jo, beveik visas proble-

Ateitininkų žinios

Globėjų kursai Detroito įvyksta ši savaitę. Iš Toronto vyksta būrelis globėjų.

Vasaros stovykla Wasagoje pradedas liepos 22 d. ir baigsis rugpjūčio 3 d. Stovyklos programa jau paruošta, vadovaujantis personalas beveik sudarytas. Stovykla bus padalyta į dvi dalis: jaunučių ir vyresniųjų. Stovyklauti kviečiami visi nuo 7 iki 18 metų. Priimami ir neateitininkai. Stovyklos programą iki detalių suplanavo Rūta Cepaitytė, Ramunė Stravinskaitė ir Lina Vaitiekūnaitė. Šiais metais laukiama daug stovyklautojų iš JAV ir kitų Kanados vietovių. Ūkiniais stovyklos reikalais rūpinasi tėvų komitetas, vadovaujamas L. Dūdos.

Toronto katalikiško jaunimo direktorius kun. T. McKillop kviečia įvairius kalbėtojus į Massey Hall Toronte. Birželio 6 d., 7.30 v.v., ten kalbės John Howard Griffin, kuris yra parašęs "Black like me" ir "The biography of Thomas Meston". Kurie gali, prašomi dalyvauti.

Skautų veikla

• Posėdyje Romuvos valdyba, į kurią, be kitų pareigūnų, įeina visi tūntininkai ir tėvų k-ty pirmininkai, svarstė Romuvos ir būsimos stovyklos ūkinis bei piniginius klausimus. Rado, kad mūsų stovyklautojų mokėjimai yra patys žemiausi iš visų vasaros stovyklų. Muskokos savi-valdybės perkainavo nuosavybės ir žymiai padidino turto mokesčius (apie \$1000). Taipgi pabrango maistas ir visa kita. Dėlto stovyklos organizatoriai padidino stovyklos mokesčius: 1 asm. už 1 sav. \$40, už 2 sav. \$70; 2 asm. už 1 sav. \$70, už 2 sav. \$125; 3 asm. ir daugiau už 1 sav. \$90, už 2 sav. \$150. Visas stovyklos personalas — vadovai, ūkio pareigūnai dirba ir toliau be atlyginimų. Tikimės iš stovyklautojų mamųjų bei geros valios ponų gausios ir labai reikalingos talkos virtuvėje. XII Romuvos stovykla įvyks liepos 27 — rugpjūčio 10 d.

• Priešstovyklinis vadovų-vių suvažiavimas šaukiamas birželio 23, sekmadienį, 10 v.v., skautų būkle, Tėvų pranciškonų patalpose.

• Užjaučiame sesę G. Draudvilaitę, mirus močiutėms Lietuvoje ir JAV.

• "Skautų Aido" vėjus Kaziuko mugės metu įgalino Toronto skautams-tėms užprenumeruoti 19 "Sk. A." Europos ir P. Amerikos lietuvių jaunimui, 1 pren. ir Turkiją Brazilskams ir "Sk. A." paramą \$100. Ačiū visiems, kurie aukojo.

• Pirmoji tautos išvyka į Romuvą — birželio 1 d. Šiuo savaitgaliu pradedant, į Romuvą bus vykstama kiekvieną šeštadienį. Važiuojantieji prašomi registruotis pas Br. Sapli tel. 654-9052. Č. S.

LIETUVIAI PRANCISKONAI kviečia JAV ir Kanados lietuvius atostogas praleisti jų vasarvietėje Kennebunkporte. Buvusiame gimnazijos pastate dabar įrengti patogūs kambariai vasarotojams, kurių Kennebunkporte laukia grynas oras, kaitri saulė, šūrus jūros vanduo ir dvasinė atgaiva — literatūros vakarai, paskaitos, meniška aplinka. Vasaros sezonas prasidės birželio 29 d. ir truks iki rugsėjo 4 d. Visais atostogų reikalais prašoma rašyti: Rev. Superior, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, USA.

tų vad. D. Lewis atakuoja peraugstus kaimas, samoninai nutylėdamas peraugstus atlyginimus, ji finansiskai remiančiom didžiosiom unijom. Jis ypač puola perdidelį bendrovų pelną ir netgi teigia, kad jos iš tikrųjų valdo Kanadą. Rinkimuose su 50 kandidatų ruošiasi dalyvauti ir Maskvą garbinanti Kanados komunistų partija, vadovaujama W. Kashtano. 1972 m. rinkimuose ji buvo išstaciusi 31 kandidatą, bet nė vienas jų nieko nepesė. Pats W. Kashtanas, kandidatas vienoje Toronto rinkiminėje apylinkėje, tegavo 190 balsų. Taigi, dabartinis jo padas sutruškinti "valstybinį kapitalizmo monopolį" tėra juokingas Maskvoj nukaldintų terminų kartojimas.

Waffle sąjūdžio vadinamas NDP socialistų kairysis sparnas, pašalintas iš partijos 1972 m., jau paskyrė tris kandidatus į federacinio parlamento rinkimus Ontarijo provincijoje. Toronto kandidatuos šios grupės steigėjas J. Laxer, York universiteto politinių mokslų profesorius, Londono Middlesex-Huron apylinkėje — Vakarų universiteto bibliotekininkė M. Campbell, Otavoje — otavietė prof. B. Egd. Sie kairiausieji socialistai siūlo suvalstybinti visą pramonę, įvesti \$4 minimalų valandinį atlyginimą ir 30 valandų darbo savaitę.

EXPO 74 pasaulinėje parodoje į Spokane mieste, Vašingtono valstijoje, dalyvauja 11 valstybių, jų tarpe ir Kanada su Britų Kolumbijos ir Albertos provincijomis. Kanados ir abiejų provincijų paviljonai buvo pastatyti Spokane upės saloje, buvusiam pramonės rajone, apsuodintame iš Kanados atvežtais medžiais ir krūmais. Kanados savaitė šioje parodoje bus rugpjūčio 28 — rugsėjo 2 d.d. Pagrindinę programą atliks RCMP policijos raiteliai.

8 psl. • Tėviškės žiburiai • 1974. V. 30 — Nr. 22 (1269)

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontarijo ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BLOOR — RUNNYMEDE, atskiras puikus 7 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažas su įvažiavimu, arti požeminio traukinio. Įmokėti apie \$20.000.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, visas naujai atremontuotas, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$20.000.

RUSHHOLME RD. — BLOOR, atskiras 6 kambarių kvadratinio plano namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor gatvės. Įmokėti apie \$20.000, viena skola balansui.

BLOOR — DUNDAS, visai nauji 6 kambarių kvadratinio plano, mūriniai namai, garažai su privačiu įvažiavimu, ramioje gatvėje, netoli Bloor požeminio bei krautvinių. Bus baigti maždaug už 3 mėnesių.

GEORGIAN BAY, maždaug 8 metų senumo 2 modernūs vasarnamiai, abu turi virtuves ir prausyklos, sklypo plotis — 245 pėdos. Tik virš 80 mylių nuo Toronto. Prašoma kaina tik \$29.500 — kaip vieno vasarnamio.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AI. GARBENIS Pr. KERBERIS

Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. LE 5-1584

St. Dargis namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA IMA

6% už depozitus 9% už asm. paskolas

8¼% už taupymo s-tas 8½% už mortgicijus

9% už 1 m. term. dep.

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontarijo, M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtus eilutes, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (moir), megztnės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

Toronto 3, Ontarijo

A. J. MORKIS Realtor • Sąžiningas patarnavimas. • Parūpiname mortgicijus.

perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę bekuriamas rajone.

• A. BLIUDZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459; 1082 Bloor St. W., Toronto 4, Ontarijo 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėse

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431 Toronto 165, Ontarijo • Namų: 279-5988

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Priėmęs specialistas su liga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalt

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IS BURMOS MEDZIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontarijo. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminių spaudinių

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Durbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminių spaudinių

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turmas pilnai apdraustas

• Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

RYŠIAMS NUTRUKUS

Streikuojant Kanados pašto tarnautojams, ryšis su Kanada, išskyrus telefoninius pasikabėjimus, buvo nutrūkęs. JAV paštas sustabdė visas siuntas, siunčiamas į Kanadą, ir grąžino siuntėjams. Taip pat ir pora apžvalgų iš Čikagos, siųstų "TZ", klaidžiojo tarp JAV pašto ir siuntėjo. Būdamas stiprios tarptautinės spaus-tuvinių unijos narys, streikuojan-čias Kanados pašto tarnautojus sa-vo širdyje rėmiau, nes žinau, kaip sunkiai kovoja stambiosios unijos, norėdamos išaugoti žmonėms kuo daugiau darbu, nes automatizacija pašalins retina dirbančiųjų etatus. Bet kai "TZ" perskaičiau, kad strei-ka sukėlusi marksistų grupelę, kiek nustebau. Bent mūsų unijoje, kuri egzistuoja per 100 metų, įstojant į ją, šalia profesinių egzaminų, labai tikrina, ar įstojantis ir unija nėra ko-munistas ir ar nepriklauso kitoms ekstremistinėms organizacijoms. Dėl-to, matyt, didžiosios JAV unijos yra stipriai antikomunistinės. Kanadoje, atrodo, unijų reikalai kitaip tvarko-mi.

DIENRASČIO SUKAKTIS

Kadaise buvęs labai liberalus, so-cialistinės minties, o dabar konser-vatyvus "Naujienu" dienraštis, lei-džiamas Čikagoje, atšventė 60 m. su-kaktį. Ji buvo paminėta balandžio 21 d. įvykiu dideliu banketu Bever-ly Shores Country Club, kur daly-vavo apie 420 svečių. Jų tarpe buvo Čikagos miesto šerifas R. Elrod, tei-sėjas A. Wells ir kiti miesto parei-gūnai. Laišku sukaktį mininėjas "Naujienas" pasveikino ir prez. Nik-sonas. "Naujienu" dienraštis, daug prisidėjęs prie Amerikos Lietuvių Tarybos steigimo ir dabar ją remias, per eilę metų stengėsi atstovauti ankstyvesniojo ateivių kartos ir jų vaikų linijai, ypač tų, kurių nepasie-kė Bažnyčios žodis bei įtaka. Ilgai-niui, kai prasidėjo privatus bendra-vimas su okupuota Lietuva, dienraš-čio linija buvo smarkiai sugriūžinta, ir jis tapo konservatyviosios lietuvių visuomenės organu. Į bendradarbi-velles išrikiavo net ir vienu kitu slaptyvardžiu pasirašantis kunigas. Nepaslapstis, kad "Naujienu" dien-raštis turi nemažą rėmėjų būrį. Ir štai 60 m. kelio vingiu likimas: įsteigtas tarnauti kairiųjų pažiūrų žmonėms, vedęs kovą su Bažnyčia ir tikinčiaisiais, "Naujienu" dienraštis šiais laikais jau aiškiai iškelia okup. Lietuvos tikinčiųjų kovas bei jiems daromas okupanto skriaudas. Jis sa-vo skaitytojų eilėse turi jau nemažai skaitytojų ir iš dešiniųjų, kurie ma-no, kad kito mūsų dienraščio kova su Lietuvos okupantu nesant užtek-tinai atvira. Tik galia, kad "Naujie-nu" dienraštis kartais perdaug už-sipuola atskirus veiklius individus iš mūsų tautinės bendruomenės tarpo ir juos neatlaidžiai vąnoja.

IVYKIŲ TEKMEJE

Šiais metais gegužės mėnuo Čika-gos lietuvių gyvenime yra labai gau-sus įvykiais renginiais. Jų būna net po kelis viename savaitgalyje. Gegu-žės 4 d. į Jaunimo Centre įvyksie metinį suvažiavimą buvo sulėkė Lie-

tuvų Fondo nariai pradėti žygio mi-lijonui užbaigti. Suvažiavo 142 na-riai, atstovaujantieji 3,275 balsams. Dviejų sesijų (priešpietinės ir popie-tinės) elgoje išklausyti vadovybės narių pranešimai, atkreiptas dėme-sys į tai, kaip investuotas pagrindi-nis Fondo kapitalas ir kokie gauna-mi nuosimčiai, išrinkti nauji tarybos nariai ir tų vietas, kurių terminas pa-sibaigė, įteikti Mindaugo medaliai tu LF važaus apylinkių nariams, kurių apylinkėse jau išpildyta kvota. Ma-loną pažymėti, kad tokių apylinkių JAV yra 22.

Bene pats įdomiausias pranešimas buvo iš Niujorko atvykusio dr. J. Kazicko apie neseniai mirusio J. Krukonio palikimą. Prieš porą me-tų spaudoje buvo paskelbta žinia, kad J. Krukonis, gyv. Peterson, N. J., Lietuvių Fondui užrašė visą sa-vo palikimą — apie 1 milijoną doler-rių. Bet kai jis prieš porą mėnesių mirė, palikęs testamentą įgaliojiniu dr. J. Kazicką, terasta, kad paliki-mas sieks tik apie \$180,000. Ir tai neviskas užrašė LF. Teismui pa-tvirtinus testamentą, LF gaus per \$100,000 J. Krukonio vardo stipen-dijoms. Tai bus pats didžiausias pa-likimas LF, bet ne milijonas. Todėl suvažiavimas vieningai nutarė, kad trūkstantis \$90,000 (tuo metu LF pagrindinio kapitalo buvo \$910,000) reikia patiemis baigti surinkti, o J. Krukonio palikimas bus didelis šuo-lis ir priekis antrojo milijono augime.

Po suvažiavimo Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyko Lietuvių Fon-do vadovybės ruoštas banketas su gražia menine programa, atlikta sol. E. Blandytės, akt. L. Barausko ir komp. D. Lapinsko. Meninė progra-ma suorganizavo vienas iš entuzias-tinių LF talkininkų, LF tarybos ir investavimo komisijos narys st. St. Baras.

Tą patį vakarą Illinois Lietuvių Gydytojų draugija turėjo savąjį ban-ketą Tautiniuose Namuose, kur buvo paskelbtos lietuvių gydytojų premi-jos už rašinius bei laiškus apie Lie-tuvą amerikiečių spaudoje. \$1000 premijoms paskyrė Illinois Liet. Gyd. Dr. ja, konkursą vykdė LZS, o vertintojų komisiją sudarė gydyto-jų, žurnalistų ir mokslininkų atsto-vai. Atsižvelgiant į parašytų straips-nių bei laišku gausumą \$1000 premi-ja buvo padalinta net iki dešimties smulkesnių premijų ir pirmąją jų — \$200 laimėjo amerikietis laikraš-tininkas Seegler, ilgą laiką kaip "Los Angeles Times" ir kitų įtakin-gių dienraščių atstovas Maskvoje, ap-lankęs okup. Lietuvą ir paskelbęs nemažai straipsnių apie Lietuvą ir laisvųjų lietuvių vedamą Lietuvos Laisvės kovą. Kadangi šiuo metu Seegler grįžta į centrinį Vašingtono biurą, jam premija bus įteikta su atitinkamomis apeigomis.

PARDUODAME LIETUVISKUS

sūrius, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE Co. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

- Prieš perkdami kitur, pasitiraukite apie mūsų kainas.
- Garantuotas sutaupymas.

Visas pelnas skiriamas "Vyčio" ir "Aušros" sporto klubams

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ĮVAIRIUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šol-dytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuose.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilį skaicius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

TORONT

"Lietuviškoji šeima dabarties grėsmėje" — tokia tema KKK Centras surengė studijų dieną. Priskėlimo Parodų salėje gegužės 25 d. įvadą padarė prof. A. Musteikis, o pranešimus apie atskirus temas aspektus padarė K. Manglicas, I. Lukoševičienė, G. Petrauskienė ir dr. J. Sun-galla. Simpoziumas prasidėjo 10.30 v.r. ir baigėsi 2.30 v.p.p. Gana gyvos diskusijos užtruko apie pusantros valandos. Joms sumaniai vadovavo prof. A. Mus-teikis. Visi pranešėjai buvo gerai paruošę savo temas, tik sun-kliau sekėsi išlaikyti nuoseklu-mą diskusijose. Dalyvių buvo apie 35, nors rengėjai tikėjosi jų daugiau. Matėsi atvykusių iš Londono, Rodney, Delhi, Mont-realio. Torontiečių galėjo būti žymiai daugiau, nes šis gerai pa-ruoštas simpoziumas buvo vertas didesnio dėmesio. Platusis jo aprašymas — vėliau.

Metinis "Varpo" koncertas Anapilio salėje gegužės 25 d. buvo labai sėkmingas. Dalyvau-jant labai gausiai publikai, cho-ras koncertą pradėjo tradiciniu savo himnu "Laisvės varpas" J. Vanagačio. Pirmoje dalyje atli-ko jau seniau išmokus ir nekar-tą girdėtas dainas. Antroje kon-certo dalyje varpiečiai pasirodė su rečiau girdimais kūriniais. Bene geriausias skambėjo K. Ka-vecko "Nuo Birutės kalno" ir su-silaukė stipriausių plojimų. Gerai buvo atlikti kūrinių "Va-karinė daina" S. Simkaus, Pa-sveikinimo choras iš V. Klovos operos "Pilenai", ištrauka iš F. Smetanos operos "Pardutojus nuotaka". Labai patiko klausoi-vams humoristinė J. Švedo dai-na "Oi, tu Joneli". Visa tai ro-dė, kad "Varpas" po įvairių kri-zių vėl yra atsigaivęs ir suradęs savo kelią. Jaunasis chorvedis J. Govedas dirgavime yra pada-ręs gražią pažangą ir šį kartą dirgavo su žymiai didesniu pa-sitikėjimu. Koncertui talkino ir sol. L. Marcinkutė, atlikdama trejetą kūrinių. Jai akompanavo J. Govedas. Prašančiai kartoti publikai "Varpas" padainavo Gudavičiaus "Kur giria žaliuo-ja", o atsiliepdamas į buvusio chorvedžio St. Gailevičiaus svei-kinimą — pastarojo kūrinių "Oi tolli tolli". Po programos koncer-to dalyviai domėjosi loterija, šo-kiais (grojo J. Vaičiaus orkestr-as iš Hamiltono), vaišėmis. Pa-dėkos žodį publikai tarė choro pirm. Ant. Jokubaitis.

Toronto švietimo vadybos pa-tikėtinių komitetas pritarė pro-gramų komisijos pasiūlymui plėsti trečios kalbos dėstymą su pilnom užskaitom. Spaudos pra-nešimuose minimos italų, por-tugalų, ispanų, kiniečių, hebra-jų, prancūzų ir lietuvių kalbos. Šiuos pasiūlymus programų ko-mitetas padarė apklaušinėjęs IX-XII skyriaus moksleivius 28-niose vidurinėse mokyklose. Trečios kalbos dėstymo pagei-davo 4.301 moksleivis. Trečda-lis jų nori mokytis savo tėvų gimtosios kalbos. Didžiausią problemą sudaro lėšų, kvalifi-kuotų mokytojų ir mokymo priemonių stoka. Moksleiviai pageidavo dėstyti net 45 skirting-as kalbas, tačiau daugiausia pa-gaidavimų buvo gauta italų, is-panų, portugalų, prancūzų, ki-niečių, ukrainiečių, lenkų, rusų ir hebrajų kalboms. Mokyklų vedėjai nusiskundžia, kad da-bartinių lėšų neužtenka net ant-rošios oficialios prancūzų kal-bos pakankamam mokymui.

"The Toronto Star" gegužės 24 d. laidoje vėl išskėlė trečio-sios kalbos dėstymą. Tų kalbų tarpe minima ir lietuvių kalba. Primenama betgi, kad stoka lai-ko, mokytojų, vadovėlių gali ta-planą sukludyti. Problemai pa-lengvinti manoma įvesti vakari-nės pamokas arba vasaros kur-sus, turėti keliaujančius moky-tojus, t. y. dėstančius keliose gimnazijose.

IŠKELIAVO DAR...

(Atkelta iš 6-to psl.)

vaites pradėjo negaluoti, skystis sveikata. Jį globojo jo artimi kaimy-nai iš Lietuvos Pranas ir Marijona Zymantai, kurie taigę rūpinosi ir jo laidotuviems. Į amžinojo poilsio vie-tą palydėjo gausus būrys jo artimų-jų ir bičiulių. Po laidotuvių visi bu-vo pakviesti užkandžiams į Priskė-limo parapijos salę. Velionis paliko testamentą, jo vykdymą pavesdamas Marijonai Zymantienai.

Išsėkis, mielas Vincentai, lai-svoje Kanados žemėlėje. Koresp.

Sėkmingai praėjo liet. kapi-nių lankymo diena gegužės 26. Dalyvavo labai daug tautiečių. Mišias atnašavo kun. P. Azuba-lis, kun. Aug. Simanavičius, O. F.M. Savo žodyje kun. P. Ažu-balis, kapinių įsteigėjas, primi-nė, kad kapinių administracijos uždrausta dėti antkapinius rė-mus (medinius arba geležinius). Jie esą kliudo žolės pjovimą, pravažiavimą laidotuvių metu, žemės išvežimą, duobių kasimą, cementinės dėžės įvežimą ir nau-jų paminklų statymą. Po pamal-dų pašventinta ilgą eilę naujų paminklų. Iš viso iki šiol liet. kapinėse palaidota 621 asmuo. Aplankę artimųjų kapus, tautie-čiai rinkosi Anapilio salėn, kur buvo paruošti užkandžiai Anapi-lio Moterų Būrelio iniciatyva.

Toronto naujoji rotušė turi 16 uniformuotų tarnautojų, ku-rie rūpinasi tvarkos palaikymu ir svečių informavimu. Savival-dybės tarnautojų unijos grės-usio streiko proga dienraštis "The Toronto Star" balandžio 27 d. laidoje skaitytojus supa-žindino su vienu minėtosios gru-pės tarnautoju Viktoru Raža-nausku, 49 metų amžiaus, gimu-siu Lietuvoje ir mokančiu pen-kias kalbas. Darbą savivaldybė-jė V. Ražanauskas pradėjo šali-gatvių taisytoju, vėliau buvo šiuokščių surinkėju ir gatvių va-lytoju. Tvarkos saugotoju rotušė-jė jis tapo po dviejų nugaros operacijų, privertusių įjieskti lengvesnio darbo, išlaikęs egza-minus žodžiu. Atrodo, jam daug padėjo penkių kalbų mokėjimas. Pasak V. Ražanausko, sar-go darbas esąs pilnas netikėtumų. Pirmąjį jis pirmas iš sargų atskubėjo prie asmens, norė-jusio išsukti iš rotušės. Kunigui pavyko tą asmenį atkalbėti nuo savizudybės. Ilgokas rašinys iliustruotas uniformuoto V. Ražanausko nuotrauka.

A. A. Romas Lenkaitis, 22 m. amžiaus, tragiškomis aplinkybė-mis atsisakė su šiuo pasauliu naktį iš gegužės 25 ir 26 d. Wasa-goje. Laidojamas gegužės 29, trečiadienį, 10 v.r., iš Sv. Jono Kr. lietuvių šventovės lietuvių kapinėse.

Izabelė Jurcienė, p. Motiejū-nienės motina, dalinai paraly-žuota, perkelta į East General ligoninę.

— Jau nesu.
— Kodėl?
— Neužtenka pinigų nario mokesčiui.

Parinko Pr. Alš.

Aukotojai. Suprantantieji lie-tuviškos spaudos reikšmę tautie-čiai bei tautietės neužmiršta ir "T. Žiburių". Pastaruoju metu \$50 paaukėjo KKK Moterų Dr-jos Sv. Jono Kr. par. skyrius. Jos pirm. R. Sirutienė rašo: "Nuosirdžiai dėkodomos už įdo-mius "Lietuviškų vestuvių" ap-rašymus "T. Žiburiuose" siun-čiame mažytę laikraščiu parem-ti \$50 dovana." Taip pat \$10 atsiuntė Hamiltono DLK Algir-do šaulių kuopa. Visiems auko-tojams reiškiamas nuosirdžiai pa-dėka.

Dr. M. Shulman, Ontario par-lamento atstovas, straipsnyje "Wrong diagnosis of cancer", atspausdintame "The Toronto Sun" V. 21 laidoje, pačiai rašo apie p. Vandos Glylenės atvejį. Esą klaidinga gydytojų diagno-zę privertusi padaryti nereika-lingą operaciją, apsunkinusi fi-zinį ir ekonominį pacientės gy-venimą. Autorius pataria Mount Sinai ligoninei išmokėti pacien-tei duosnią kompensaciją.

P A D Ė K A

Nuosirdžiai dėkojame Kanados Lietuvių Fondui už \$100.00 auką, Priskėlimo parapijos bankeliui už \$100.00, Mažosios Lietuvos Moterų Draugijai už \$25.00 ir "Paramos" bankeliui už \$100.00 auką. Visiems nuosirdus aciu.

"Atžalyno" tėvų komitetas

ŠYPSENOS

Pas gydytoją

— Dar netaip blogai, pane-le, — taria gydytojas. — Tai tik menka mažakraujystė. Ar jums pvz. šokant, smarkiai pla-ka širdis?

— Tai priklauso nuo to, su kuo šoku.

— Ar dažnai tamsta nukrečia drebulys?

— Visada, kai pamanau, kad tamstai reikės už vizitą mokėti 10 dolerių...

Vairuotojai

Vairuotojų yra trys rūšys: tie, kurie patys plauna savo au-tomobilį, tie, kurie atiduoda juos plauti, ir tie, kurie laukia lietaus.

Skolininkas

— Kodėl tu taip geri? Juk, rodos, esi blaivybės draugijos narys?

— Jau nesu.
— Kodėl?
— Neužtenka pinigų nario mokesčiui.

Parinko Pr. Alš.

A + A

Romualdai Pranevičiai

Lietuvoje mirus, broliui MEČISLOVUI PRANEVIČIUI

ir žmonai IRENAI nuosirdžiausiu užuojautą reiškia —

Vytautas Junevičius

Vladas Jasas

Vanda ir Bronius Švedai

L. K. Kūrėjų-Savanorių Sąjungos Toronto skyriaus nariui

Vincui Tamašauskui

mirus, jo dukrai ir sūnui Lietuvoje bei visiems jo arti-miesiems reiškia užuojautą —

Toronto Lietuvių Klubo pensininkai

Ysz...
ziggy's
fantastic foods

Buvusios
firmos

"Tip-Top Meats"

Europietiškos mėsos ir skanėstai sekančiose krautuose visuomet gaunami pigesnėmis kainomis ("BUDGET PRICE SPECIALS"):

- 1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traukinio stotį) •
- Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •
- Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •
- Bramalea City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville (2500 Huronario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper Paradise) •
- Ir šiose LOBLAWS krautuose: •
- 480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •
- Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
- 596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •
- 2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •
- 1040 Princess St., Kingston •

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W.,

TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais kelionių reikalais,

betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

ABU BRAZINSKAI...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Turkijos teis mas galutinio sprendimo nepadarė. O kol tei-smo sprendimo nėra, kaltinamie-ji negali būti laikomi nusikal-tėliais. Tikslai sovietai labai sten-gėsi suniekti Brazinskus, pa-daryti kriminalistais ir juos per-imti savo žinion. Sovietinė spau-da, žinoma, ir toliau juodins Brazinskus, nes jie drįso išsi-veržti laisvėn sovietiniu lėktu-vu, kuriame įvyko nelaimė — žuvo patarnautoja.

Brazinskų išlaisvinimu dau-liausia rūpinosi VLIKas, ypač jo pirmininkas dr. J. K. Valiū-nas. Jis nekartą lankėsi Anka-roje, kalbėjosi su kalinamai-siais, organizavo jų bylos gyny-mą, laišku rašymą Turkijos vy-riausybei ir teikė visą galimą pagalbą. Tam reikalui buvo iš-leista gana daug asmeninių ir visuomeninių lėšų. Ir dabar VLIKas rūpinasi tolimesne Bra-zinskų globa Turkijoje bei sku-biu jų perkėlimu įsikurti kita-me krašte.

Visi lietuviai džiaugiasi, kad pagaliau mūsų tautiečiam pavy-ko pasiekti trokštamą laisvę. Linkėtina jiems sėkmingai įsi-kurti laisvajame pasaulyje ir įsijungti į bendrą visos išeivijos pastangų frontą, siekiantį Lietu-vo išlaisvinimo.

P A D Ė K A

Puikiai pavyko tautinių šokių gru-pės "Atžalynas" surengtas metinis šokių vakaras. Nuosirdžiai dėko-jame: sol. R. Strimačiui, J. Govedui, visiems "Atžalyno" šokėjams bei jų vadovams už gražiai atliktą progra-mą; "Time Press Ltd. savininkams p.p. Danačiams už pakvietimų at-spausdinimą nemokamai; "Advance Plastic Co. Ltd." savininkams p.p. Augustinavičiams už plastikinius in-delius ledams; už talką parengiant bei papuošiant stalus ponions: J. Vingelienei, I. Ciurlienei, A. Kul-nienei, O. Skukauskienėi; išsternin-gai dirbusiems prie baro — p. Bil-kiui, p. Poškiui ir p. Karnilavičiui; visoms mieloms ponions už skaniai iškeptus šiam vakarui pyragus.

Be to, didelę padėką reiškiam už puikius laimikus loterijai: p. Bu-meisteriams, p. Bubuliams, K. Dau-niui, V. Drešeriui, O. Delkams, p. Dauginiams, p. Kuzmams, p. Kul-niams, V. J. Skrebutėnams, J. Straz-dams, D. O. Siminkevičiams, Mo-hawk Furniture Co., S. Oszerterg, High Fashion Furs Ltd.

Taip pat nuosirdus aciu visiems svečiams už atsilankymą, kurie savo dalyvavimu daug prisidėjo prie šio vakaro pasisekimo.

"Atžalyno" tėvų komitetas

P A D Ė K A

Labai nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešnioms už suroštą man tokį gražų mergvakarį ir už to-kias gražias bei brangias dovanas. Nuosirdus aciu.

Nancy Armata ir Kazys Pevecvičius

Užsakykite dabar per

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

GERIAUSIĄ DOVANĄ

LIETUVĄ

(dabar geriau nei buvo anksčiau)

SPECIALIUS RUBLIŲ

PAZYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS

CORP. jums pirmiau patarė ir

jūsų giminės su tuo sutiko

Su specialiais rublių pažymė-jimais jūsų giminės galės nu-sipirkti ką tik nori už dalį

reguliarios kainos. Tai lyg kad neuitum į krautuvę su

\$100 ir gautum \$200 ar \$300

vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp.

mielai gali atsiųsti irodymus

visal nemokamai.

Specialius rublių pažymėjimai

gali būti iškeičiami į pinigus,

t. y. į reguliarius rublius

augščiausią vertę.

PILNAI GARANTUOTA

GREICIAUSIAS

PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites

Mokama už specialų rublį \$2.60

SI KAINA APIMA VISKĄ—

JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ

PRASYKITE MŪSŲ NEMO-

KAMU ILIUS STRUOTŲ

KATALOGU

Užsakykite dabar tik per

INTERTRADE

